

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЛІНГВОДИДАКТИКИ**

**Кваліфікаційна робота
магістра**

**на тему ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАЗВ
СПОРТИВНИХ КОМАНД У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ, США ТА КАНАДІ**

Виконала: студентка 2 курсу,
групи 8.0351-4а-з
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.041 Германські мови
та літератури (переклад включно), пе-
рша – англійська
освітньо-професійної програми
Мова і література (англійська)
Макаренко Катерина Олександрівна

Керівник д.ф.н., проф. Єнікєєва С. М.

Рецензент к.ф.н., доц. Веремчук Е. О.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет іноземної філології

Кафедра англійської філології та лінгводидактики

Освітній рівень магістр

Спеціальність 035.041 Філологія

Спеціалізація Германські мови та літератури (переклад включно), перша –
англійська

Освітньо-професійна програма Мова і література (англійська)

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. завідувача кафедри

Надточій Н. О.

« ____ » _____ 20__ року

**З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА**

МАКАРЕНКО КАТЕРИНИ ОЛЕКСАНДРІВНИ

1. Тема кваліфікаційної роботи магістра (проекту) «Лінгвокультурологічні особливості назв спортивних команд у Великій Британії, США та Канаді»

Керівник кваліфікаційної роботи (проекту) Єнікєєва Санія Маратівна, д.ф.н., проф.

затверджені наказом ЗНУ від «24» травня 2022 року № 571-с

2. Строк подання студентом кваліфікаційної роботи (проекту) 30 листопада 2022 року.

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи (проекту): теоретичні засади лінгвокультурологічних особливостей формування назв спортивних команд Великої Британії, США та Канади

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): 1) визначення поняття, класифікації та функціонування власних назв; 2) виявлення соціокультурних розбіжностей між лексиконами спортивної галузі різних варіантів англійської мови; 3) практичний аналіз власних назв клубів та команд з різних видів спорту у Великій Британії, США та Канаді

5. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи (проєкту)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Вступ	Єнікєєва С. М., д.ф.н., проф.	25.05.2022	25.05.2022
Розділ 1	Єнікєєва С. М., д.ф.н., проф.	27.07.2022	27.07.2022
Розділ 2	Єнікєєва С. М., д.ф.н., проф.	09.09.2022	09.09.2022
Висновки	Єнікєєва С. М., д.ф.н., проф.	17.11.2022	17.11.2022

6. Дата видачі завдання 25.05.2022 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи магістра	Строк виконання етапів роботи (проєкту)	Примітка
1.	Пошук наукових джерел з теми дослідження, їх вивчення та аналіз	травень 2022	виконано
2.	Добір фактичного матеріалу	червень 2022	виконано
3.	Написання вступу	червень 2022	виконано
4.	Написання теоретичного розділу	липень 2022	виконано
5.	Написання практичного розділу	серпень 2022	виконано
6.	Формулювання висновків	жовтень 2022	виконано
7.	Проходження нормоконтролю	листопад 2022	виконано
8.	Одержання відгуку та рецензії	листопад 2022	виконано
9.	Захист	грудень 2022	виконано

Автор роботи несе персональну відповідальність за відсутність в роботі несанкціонованих текстових запозичень (академічного плагіату)

Магістрант _____

К. О. Макаренко

Керівник роботи _____

С. М. Єнікєєва

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер _____

Е. О. Веремчук

РЕФЕРАТ

Дипломна робота – 72 стор., 32 джерела, 1 додаток.

Об'єкт дослідження: назви спортивних команд і клубів англомовних країн. **Предмет дослідження:** лінгвокультурні аспекти формування назв спортивних клубів та команд Великої Британії, США та Канади.

Мета роботи: визначення лінгвокультурологічних особливостей шляхів і механізмів творення назв спортивних клубів і команд Великої Британії, США та Канади.

Теоретико-методологічні засади: теоретико-методологічну базу нашого дослідження склали наукові праці з ономастики [Селіванова 2000; Суперанська 1970; Гак 1990], лінгвокультурології [Грязнова 2020; Маслова 2001; Комова 2019], регіональної лінгвістики [Качру 2012] тощо.

Отримані результати: в результаті проведеного дослідження було виявлено й систематизовано принципи творення понад 150 назв спортивних клубів і команд Великої Британії, США і Канади та виявлено роль лінгвокультурних чинників, які впливають на їхнє формування. Дослідження цікаве тим, що поєднує в собі не тільки лінгвістичний підхід до аналізу фактичного матеріалу (морфолого-семантичний, етимологічний аналіз), але й культурологічний, соціо-лінгвальний, історичний підходи. Зокрема було виявлено розбіжності між національно-територіальними варіантами англійської мови на рівні власних назв спортивних команд в лексиконах Великої Британії, США і Канади.

Ключові слова: *лінгвокультурологія, власна назва, назва спортивної команди, етимологія, національно-територіальний варіант*

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ НАЗВ СПОРТИВНИХ КОМАНД АНГЛОМОВНИХ КРАЇН	6
1.1 Лінгвокультурологія як напрямок мовознавчих досліджень.....	6
1.2 Власні назви та їхня класифікація.....	10
1.3 Соціокультурні розбіжності між британським, американським та канадським варіантами англійської мови.....	15
РОЗДІЛ 2 ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ПАРАМЕТРИ НАЗВ СПОРТИВНИХ КЛУБІВ І КОМАНД ВЕЛИКОБРИТАНІЇ, США ТА КАНАДИ	22
2.1 Структурно-семантичні та етимологічні особливості назв спортивних команд Великої Британії.....	22
2.1.1 Соціолінгвальні фактори формування спортивної лексики у Великій Британії.....	22
2.1.2 Назви футбольних команд Великої Британії.....	24
2.1.3 Найменування клубів з гри у крикет.....	33
2.1.4 Назви регбійних команд.....	35
2.2 Лінгвокультурологічні аспекти формування назв спортивних клубів і команд США.....	39
2.2.1 Найменування баскетбольних команд.....	40
2.2.2 Найменування хокейних команд США.....	46
2.2.3 Назви бейсбольних команд.....	53
2.3 Лінгвокультурологічні особливості назв спортивних клубів і команд Канади.....	62
2.3.1 Назви хокейних команд Канади.....	62
2.3.2 Найменування баскетбольних команд Канади.....	65
ВИСНОВКИ	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	73
ДОДАТОК А	77

ВСТУП

Вибір назви є одним із найважливіших та найвідповідальніших етапів номінації будь-якого бренду, фірми, спортивного клубу тощо. Назва – це те, що створює перше враження, саме тому вона має бути звучною, короткою, унікальною та привабливою. Процес створення назви – «неймінг» (від англ. naming – «присвоєння імені»), як «результат пізнавальної діяльності людини», являє собою «складне, багатоаспектне та невивчене до кінця явище, яке пов'язане із пізнанням людиною навколишньої дійсності» [Мазарук 2020, с. 17]. Процес неймінгу складний та довгий, адже будь-яке слово – це система комунікації, тож назва має бути легкою, запам'ятовуватися і не викликати негативної реакції. «Інформація, яка несе в собі слово, вибудовується на кількох рівнях мови: ментальному та емоційному, свідомому та підсвідомому» [Дорда 2017 с. 13].

Кожна спортивна команда або клуб має власну назву, яка її індивідуалізує, вказуючи на оригінальність та унікальність об'єкту номінації. У спортивному світі ця назва відіграє важливу роль, оскільки дає повну характеристику команді, а також створює її імідж у професійному, побутовому та медійному просторі.

Актуальність цього дослідження обумовлена необхідністю висвітлення лінгвокультурних аспектів номінативної діяльності носіїв різних національно-територіальних варіантів англійської мови у галузі спорту. Важливість нашої роботи зумовлена тим, що власні імена спортивних команд, що входять до складу лексичного складу мови, є засобом накопичення інформації про культуру, соціальний статус, менталітет певного соціуму-носія цієї мови. Також вони здатні відображати минулі тенденції та різні зміни, які відбулися і відбуваються у житті того чи іншого народу.

Наукова новизна полягає у виявленні структурно-семантичних параметрів та етимологічних особливостей культурно маркованих

номінативних одиниць на позначення спортивних клубів і команд Великої Британії, США та Канади.

Об'єктом дослідження є англомовні власні назви, що використовуються для позначення спортивних клубів та команд у Великій Британії, США та Канаді.

Предметом дослідження є лінгвокультурологічні особливості назв спортивних команд у Великій Британії, США та Канаді.

Метою дослідження є розкриття особливостей соціокультурних розбіжностей між британським, американським та канадським варіантами на прикладі назв спортивних команд.

Для дослідження поставленої мети необхідно вирішити наступні **завдання**:

- охарактеризувати лінгвокультурологію як напрямок мовознавчих студій;
- окреслити різні підходи до класифікації власних назв;
- визначити структурно-семантичні особливості номінативних одиниць на позначення спортивних клубів і команд Великої Британії, США та Канади
- виявити соціокультурні розбіжності між лексиконами спортивної галузі британського, американського та канадського національно-територіальних варіантів англійської мови;
- висвітлити лінгвокультурологічні параметри найменувань спортивних клубів і команд Великої Британії, США та Канади.

Методи дослідження. Дослідження здійснювалось на основі використання таких методів та прийомів: лінгвістичного спостереження та аналізу для виявлення ознак і властивостей предмету дослідження та фіксації мовного матеріалу в його функціонуванні у мовленні; описового для пояснення отриманих результатів роботи; та методу аналізу словникових дефініцій з метою аналізу словникових визначень і з'ясування етимології термінів.

Практична значущість дослідження полягає у можливості використання його результатів під час проведення семінарських занять з лексикології та практичних занять з англійської мови.

Структура роботи: дослідження складається зі вступу, двох розділів, висновків, додатку та списку використаної літератури.

У вступі подано загальні відомості про дану наукову працю, починаючи від умотивування теми, мети, завдань, актуальності дослідження, визначення об'єкту, предмету та структурування роботи.

У першому розділі подаються загальні відомості про теоретичні основи дослідження назв спортивних команд англomовних країн. Увага приділяється визначенню поняття «власні назви». Також розглянуто питання класифікації та функціонування власних назв.

Другий розділ містить практичний аналіз власних лексичних одиниць сучасної англійської мови, які слугують назвами клубів та команд з різних видів спорту у Великій Британії, США та Канаді.

У висновках подано узагальнені результати проведеної роботи. Додаток містить добірку із понад 100 англomовних власних імен, які стали фактичним матеріалом дослідження.

Загальна кількість сторінок 72, кількість використаних джерел 32.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ НАЗВ СПОРТИВНИХ КОМАНД АНГЛОМОВНИХ КРАЇН

1.1 Лінгвокультурологія як напрямок мовознавчих досліджень

Серед сучасних наукових лінгвістичних парадигм виділяється лінгвокультурологія, метою якої є висвітлення особливостей впливу специфіки культурно-історичної специфіки етносу на формування й функціонування його мови. Лінгвокультурологія як напрямок мовознавчих досліджень сформувався у другій половині ХХ століття й наразі переживає активний період свого розквіту. Це пояснюється, як слушно зазначає І. О. Голубовська, низкою причин: стрімкою глобалізацією світових проблем, необхідністю враховувати універсальні специфічні характеристики поведінки спілкування різних народів; об'єктивною інтегративною тенденцією розвитку гуманітарних наук, необхідністю освоєння лінгвістами результатів, здобутих представниками суміжних галузей знання (психології, соціології, етнографії, культурології та ін.); прикладною стороною лінгвістичного знання, розумінням мови як засобу концентрованого осмислення колективного досвіду, що знаходить прямі виходи в практику рекламного і політичного впливу, в комунікативне середовище масової інформації [Голубовська 2004, с. 93]

Наведемо низку відомих визначень лінгвокультурології, адже вони загалом відбивають сутність цієї наукової парадигми, відбиваючи різні підходи до визначення об'єкту, предмету, мети і завдань цієї дисципліни, окреслюючи методи наукового аналізу мови як культурного феномену. Лінгвокультурологія визначається як «наукова дисципліна синтезуючого типу, міждисциплінарна наука, що вивчає культуру і філологію» [Дорда 2017,

с. 47]; «наука, що виникла на стику лінгвістики і культурології і досліджує прояви культури народу, які відбилися і закріпилися в мові»; «та частина етнолінгвістики, яка присвячена вивченню та опису кореспонденції мови та культури в синхронній їх взаємодії» [Мазарук 2020, с. 48]; «дисципліна, що вивчає прояв, відображення і фіксацію культури в мові і дискурсі. Вона безпосередньо пов'язана з вивченням національної картини світу, мовної свідомості, особливостей ментально-лінгвального комплексу» [Мех 2009, с. 25]; «сучасна лінгвокультурологія – це наукова дисципліна, вивчає способи і засоби репрезентації мови об'єктів культури, особливості представлення мови менталітету того чи іншого народу, закономірності відображення в семантиці мовних одиниць ціннісно-сміслових категорій культури» [Селіванова 2008, с. 19].

Зі всієї змістовної близькості наведених визначень не можна не відзначити і деякі відмінності. Не всі дослідники розділяють віднесення лінгвокультурології до етнолінгвістики або «відгалуження етнолінгвістики», по-різному вирішується питання кваліфікації лінгвокультурології як синхронічних чи діахронічних досліджень. Варіюються і терміни, що називають науку: лінгвокультурологія, культурна лінгвістика, лінгвокультурознавство.

Нам важливо визнати лінгвокультурологію лінгвістичною філологічною наукою, яка досліджує різні способи представлення знань про світ носіїв тієї чи іншої мови через вивчення мовних одиниць різних рівнів, мовної діяльності, мовної поведінки, дискурсу. На нашу думку, це дозволить надати такий опис цих об'єктів, які в повноті розкривали б аналізовані одиниці, їхні відтінки, конотації і асоціації, що відображають сприйняття, категоризації й сигніфікації об'єктів буття носіями певної мови (або її національно-територіального варіанту). [Дорда 2017, с. 57]. При цьому важливо враховувати інформацію енциклопедичного характеру, що корелює власне мовним значенням, розробка принципів відбору якої є однією з проблем лінгвокультурології [Селіванова 2012, с. 287].

Об'єктом лінгвокультурології є «мова як відображення і фіксація культури і культура крізь призму мови», «взаємодія мови, яка є транслятором культурної інформації, культури з установками і перевагами і людиною, яка створює цю культуру, користуючись мовою» [Мазарук 2020, с. 49]. Предмет лінгвокультурології визначається як «дослідження та описи синхронно діючих засобів взаємодії мови і культури», дослідження «одиниць мови, які набули символічного, еталонного, образно-метафоричне значення в культурі», «одиниці мови і дискурсу, що мають культурно значуще наповнення», все те, що складає мовну картину світу.

Останнім часом до об'єкту лінгвокультурології все частіше стали відносити всю сукупність мовних дій, подій, ситуацій, в яких проявляється культурно значущий вибір мовних засобів, характер побудови яких відрізняється культурною маркованістю. Підсумовуючи все вищесказане, можна дійти до висновку, що об'єктом лінгвокультурології є вся мова і культура, а предметом – їхня взаємодія.

Метою лінгвокультурології є «опис взаємодії мови і культури через розкриття змісту мовних одиниць, вивчення їх асоціативних і словотворчих зв'язків, конотацій, відбитих у свідомості носіїв мови».

Основним методом аналізу мовних знаків у лінгвокультурології, провідним способом експлікації заключеної в них культурної інформації, що міститься в них, іншими словами, експлікації їхньої культурної значущості є процедура співвіднесення груп або масивів мовних знаків свідомістю (категоріями) культури. Саме масиви лексичних і фразеологічних номінативних одиниць, які функціонують у тій або іншій мові, маніфестують значущість певних настанов культури для тієї чи іншої лінгвокультурної спільності. Культурна інформація «розсіюється» мовою, вона усвідомлено або неусвідомлено відтворюється носіями мови, що вживають мовні висловлювання в певних ситуаціях, зумовлених інтенціями з певною емотивною модальністю. Завдання дослідника складається з інтерпретації денотативного або образно мотивованого аспектів значення мовних знаків у

категоріях культури, тобто у співвіднесенні одиниць системи мови з одиницями культури. [Селіванова 2012, с. 197].

Зародження нового наукового напрямку, яким є і лінгвокультурологія, завжди пов'язано з формуванням відповідної методології та інноваційної системи методів дослідження. Метод – завжди система аналітичних прийомів, специфіка якої визначається об'єктом дослідження та метою наукового пошуку. Методи лінгвокультурології – це сукупність аналітичних прийомів, операцій і процедур, що використовуються під час дослідження взаємодії мови і культури.

У лінгвокультурології окреслено кілька основних напрямків, кожен з яких активно розвивається і претендує на самостійність. Найбільш перспективними, на наш погляд, є фразеологічний напрямок, представлений роботами наукової школи В. Н. Телія, порівняльна лінгвокультурологія, а також лінгвокультурологічна лексикографія. Залежно від того, який підхід до мови і культури покладено в основу наукових досліджень, можливе виділення більш конкретних напрямів лінгвокультурологічних досліджень. Так, в межах семіотичного підходу дослідники виділяють дев'ять подібних напрямів. Назвемо лише деякі з них: дослідження мовної семантики з метою уточнення способів, які існують у мові для осмислення людиною світу, її орієнтації в цьому світі; другий напрямок пов'язаний з мовною номінацією, тобто спроможністю мови зафіксувати знання людини про світ за допомогою мовних знаків; для третього напрямку основним є вивчення побудови мовних парадигм, тобто лексико-семантичних і функціонально-семантичних структур. Ще один напрямок пов'язаний з вивченням національного характеру мовної поведінки [Мех 2009, с. 28].

Згадаємо деякі напрямки лінгвокультурології, які сформувалися на даний момент [Маслова 2001, с. 33]:

1. Лінгвокультурологія окремої соціальної групи, тобто дослідження конкретної лінгвокультурної ситуації.

2. Діахронічна лінгвокультурологія, тобто вивчення змін лінгвокультурологічного характеру у діахронічному аспекті.

3. Порівняльна лінгвокультурологія, що досліджує лінгвокультурні прояви різних, але взаємозалежних етносів.

4. Порівняльна лінгвокультурологія, що порівнює мови та культури через призму мови.

5. Лексикографічна лінгвокультурологія, що формує, поряд з лінгвокраїнознавством, прикладний аспект науки, який реалізується в вигляді різних словників та довідників.

Окремий напрямок стосується вивчення обсягу культурної інформації, об'єктивованої мовними одиницями. Великий інтерес, на нашу думку, представляє виявлення й характеризування лінгвокультурних особливостей сприйняття, категоризації й концептуалізації об'єктів спортивного буття англomовних етнокультур, шляхом аналізу структури і змісту лексичних номінацій цієї сфери. Отже, у своєму дослідженні ми маємо зосередитись на осмисленні процесів мовної номінації, мотивованої лінгвокультурними особливостями англomовних соціумів Великої Британії, США та Канади.

Таким чином, підсумовуючи все вищесказане, можна зробити висновок, що лінгвокультурологія – відносно нова комплексна філологічна дисципліна, яка вивчає сукупність культурного досвіду мовно-особистісної національно-культурної спільності, дозволяє виявити певні закономірності розвитку мови та вирішити деякі методичні та прикладні проблеми.

1.2 Власні назви та їхня класифікація

Номінативні одиниці предметного характеру поділяються на загальні та власні іменники. Загальні найменування – це узагальнені назви класів однотипних предметів або явищ, наприклад: *city, club, hotel, forest, magazine,*

ocean, river, team, tree, sea, university, zoo. Власні назви є індивідуальними найменуваннями предметів, які виокремлюють конкретний предмет із ряду однотипних предметів, наприклад: *London, Manchester United, Hilton, Sherwood, New York Times, the Nile, the Atlantic ocean, the Irish Sea, Oxford, the London Zoo*.

Важливим атрибутом власної назви є те, що воно пов'язане з званням об'єктом, надає інформацію про нього, при цьому не торкаючись самого поняття. Їх завжди пишуть із великої літери, а буває і так, що якісь назви беруть у лапки.

Існує безліч підходів до визначення власних назв. Різні вчені виявляють специфічні аспекти цього номінативного феномену, відбиваючи їх у власних визначеннях цього поняття. Власною назвою слід вважати «одиниці мови або мовлення (слова та субстантивовані словосполучення), які слугують для підкреслення конкретної назви окремих предметів дійсності та, внаслідок такої спеціалізації, мають певні особливості у значенні, граматичному оформленні та у функціонуванні» [Мех 2009, с. 19]. У цьому визначенні виділяється основна функція власного імені – слугувати індивідуальною назвою для конкретного об'єкта дійсності.

Власні назви необхідно розглядати як лексеми, які використовує людина як власні імена, надаючи їм особливі мовні та прагматичні ознаки, які дозволяють співрозмовнику також розглядати ці слова як власні назви [Дорда 2017, с. 245]. У цьому визначенні розглядуваного поняття враховується особлива форма та призначення власної назви, що відрізняє її від інших мовних одиниць. Наведене вище визначення враховує особливу форму та призначення власних назв.

Власне ім'я – це слово або словосполучення, що означає індивідуальні предмети насправді безвідносно до їхніх ознак [Мазарук 2020, с. 48]. Виходячи з цього визначення, власна назва виступає як засіб мовного позначення чогось або когось без урахування узагальнених концептуальних ознак об'єкта номінації. Такий підхід, на наш погляд, є не зовсім коректним, адже будь-яка

власна назва імпліцитно містить певні інформацію про категоріальні ознаки об'єкта номінації. Наприклад, ім'я людини може вказувати на її гендер, походження, вік тощо, а назва міста може вказувати на країну, де воно розташовано, етнос, що там проживає тощо. Власне ім'я тільки називає об'єкт реальності, тобто виконує виключно номінативну функцію. Ім'я загальне не тільки називає предмет, а й передає його значення та конотацію, що дозволяє відрізнити даний предмет від інших суміжних предметів реальності.

Власна назва характеризується тим, що є лише прямим найменуванням об'єкта. Її можна вважати символом, який ідентифікує окрему людину, географічний чи інший об'єкт. Називне ім'я є непрямим найменуванням, називає якість, клас предмета та описує цей предмет у межах даного класу [Мех 2009, с. 36]. Таке розмежування власних назв від загальних іменників не пояснює того факту, що найчастіше один клас лексики перетворюється на інший клас.

Основна відмінність між іменами власними та загальними полягає у виконуваних ними функції в мові, а не в морфології, семантиці або особливостях вживання. Власне ім'я слід вважати індивідуалізатором, а загальне ім'я – класифікатором [Євдокимов 2000, с. 67]. Іншими відмінними рисами власного імені, насамперед, є його приналежність до індивідуального об'єкта; по-друге, зв'язок об'єкта з власним ім'ям; по-третє, відсутність зв'язку імені власного з самим поняттям [Селіванова 2008, с. 402].

З іншого боку, власне і загальне імена мають і подібні показники. Обидва класи даних лексичних одиниць здатні виражати три типи інформації:

- 1) мовленнєву інформацію;
- 2) мовну інформацію;
- 3) енциклопедичну інформацію [Селіванова 2012, с. 302].

Наявність мовної інформації у власних іменах, як і в іменах загальних, дозволяє їм пов'язувати певну назву з об'єктом та показувати ставлення того, хто говорить, до цього об'єкта. Мовна інформація міститься у складі

компонентів імені. Енциклопедична інформація представляє всю сукупність знань людини про цей предмет дійсності.

Існує ряд особливостей, які вказують на наявність спільних характеристик у власних і загальних назв:

- 1) наявність узагальненого значення предметності;
- 2) віднесеність до класу іменників;
- 3) наявність загальних граматичних та лексико-граматичних ознак;
- 4) подібне функціонування власних і загальних назв в мові [Дорда 2017, с. 210].

Власне ім'я та ім'я загальне не є абсолютно протилежними поняттями, оскільки різниця між ними не якісна, а лише кількісна. До того ж, на його думку, імена власні можуть мати як лексичне, так і контекстуальне значення, наявність якого не можна заперечувати. Таким чином, власне ім'я «у кожному окремому реченні має одне певне значення, яке впливає з контексту та ситуації» [Селіванова 2008, с. 71].

Багато дослідників підходять до тлумачення власної назви з погляду її здатності називати конкретне національно-культурне поняття. Як уже згадувалося, власне ім'я співвідноситься з об'єктом, тобто маркує його.

Важливими ознаками власних імен є їхня етно-культурна й регіональна маркованість, що зближує їх з реаліями. Власна назва – це реалія, що називає існуючий або вигаданий об'єкт, який є єдиним у своєму роді, причому кожна власна назва містить інформацію про регіональну чи національну приналежність об'єкта.

Між власними іменами і реаліями (тобто безеквівалентними лексичними одиницями) завжди складно провести чітку грань. Це пов'язано з тим, що власні імена часто мають в словнику постійну відповідність, чого немає у безеквівалентної одиниці. З іншого боку, власна назва – реалія, яка спочатку не мала еквівалента в іншій мові, може отримати таку відповідність, постійно згадуючись у текстах. Крім того, складно точно встановити час, коли реалія перейшла у розряд стійких власних назв [Дорда 2017 с. 294].

Існує кілька класифікацій власних назв, серед яких головним є їхній розподіл за об'єктом номінації та категорії:

- антропоніми – позначення людей (в тому числі індивідуальні та групові);
- зооніми – позначення тварин;
- топоніми – позначення географічних об'єктів (в тому числі ороніми, гідроніми, урбаноніми тощо);
- власні імена природних явищ (вітрів, сезонів, стихійних лих тощо);
- космоніми – назви небесних об'єктів;
- хроніми – назви тимчасових відрізків або точок;
- власні імена свят;
- власні імена транспортних засобів;
- назви творів (у тому числі музичних, літературних, мальовничих тощо);
- назви ЗМІ (газет, журналів, радіопередач);
- хрематоніми – позначення унікальних предметів;
- міфоніми – назви об'єктів, створених фантазією людей;
- фіктоніми – імена героїв, назви місць дії тощо [Селіванова 2012, с. 224].

Загалом ономастичний простір можна розділити на реальні імена власні (до них належать майже всі категорії, зазначені вище), вигадані (міфоніми) та гіпотетично існуючі об'єкти. Реальні власні назви, представлені у цій класифікації, зачіпають майже всі сфери життя людини. Фактично можна стверджувати, що міфоніми та фіктоніми насправді є групами власних назв, які так само можна поділити на складові одиниці (так само й антропоніми, топоніми і т.ін.).

Об'єкти можуть отримувати назви як стихійно, так і свідомо. Свідоме найменування спричинюється насамперед тоді, коли на процесформування імені впливають релігійні або політичні чинники. Багато зі штучних імен виконують меморіальну функцію, а також більше пов'язані з офіційною сферою вживання. Так, повні імена монархів часто складаються з десяти та

більше конститuentів і використовуються лише під час урочистих заходів, наприклад, повне ім'я колишньої королеви Сполученого королівства Великої Британії та Ірландії Елізавети II (*Elizabeth II*) було *Elizabeth Alexandra Mary Windsor*.

Власні назви також можуть бути розділені по лінії «мікро-макро» [Суперанська 1973, с. 115], що особливо актуально для топонімів. Мікротопоніми зазвичай локальні і відомі невеликій кількості людей, «негеографічні назви» (сам топонім не відображає географічну сутність об'єкта) можуть бути представлені у вигляді точки, а макротопоніми – назви місцевостей, відомих майже всім людям за рідкісним винятком, – обов'язково пов'язані з великими географічними об'єктами і займають на карті досить значні території. Що ж до поділу антропонімів по лінії «мікро-макро», то під мікроантропонімами слід розуміти імена окремих людей, невідомі більшості, насамперед прізвиська, а під макроантропонімами – імена відомих людей, а також назви династій або відомих сімей, наприклад, *Rockefeller, Trump, Windsor*.

Отже, на підставі всього вищевикладеного, в даному дослідженні під власними іменами будемо розуміти одиниці мови, які використовуються як особисті імена або назви, які конкретно називають предмети дійсності і дозволяють співрозмовнику розглядати їх індивідуальні найменування об'єктів.

1.3 Соціокультурні розбіжності між британським, американським та канадським варіантами англійської мови

Сучасна англійська мова за своїм соціолінгвальним статусом є полінаціональною, адже вона є єдиною національною мовою для багатьох різних на-

родів. Англійська мова є офіційною мовою багатьох країн, у тому числі Великобританії, США, Канади, Австралії, Нової Зеландії. Окрім того вона слугує «другою мовою» для багатьох етносів у всьому світі. Цифри щодо дуже широкого використання англійської мови такі: приблизно 1,6 мільярдів людей, майже п'ята частина населення світу, розмовляють англійською, хоча англійська мова є рідною лише для 380 мільйонів людей. Саме цією мовою виходить більшість книг, журналів, газет. Американське радіо, телебачення і особливо блокбастери сприяють поширенню не лише американської культури, а й мови. За статистикою, понад 80% інтернет-контенту є англійським, хоча 44% користувачів розмовляють іншою мовою.

Англійська, як і більшість інших мов світу, має багато різних діалектів. У цьому випадку це пов'язано з тим, що велика кількість носіїв мови в періоди англійської колонізації покинули рідний дім і почали спілкуватися з представниками інших мов і мовних груп на чужині. Як наслідок, англійська мова, що функціонувала у різних регіонах, багато в чому змінилась та стала відрізнятися від оригінального британського варіанту. У результаті формування нових націй, для яких англійська мова була головним засобом комунікації, протягом останніх 200-300 століть, сформувалися американський, канадський, австралійський, новозеландський різновиди англійської мови, які набули статус національно-територіальних варіантів [Хоменко 2013, с. 204].

У наш час проблемі варіації мовлення приділяється підвищена увага. На зміну спрощеному уявленню про мову, як про єдину монолітну сутність, прийшло розуміння неоднорідності мовної структури, обумовленої лінгвістичними та екстралінгвістичними факторами. Інтерес до питань варіативності англійської мови пояснюється неоднорідністю та складністю її складу, особливостями її функціонування в різних мовленнєвих ситуаціях та територіях. Варіативність мови пов'язана з дією зовнішніх факторів і виявляється в різноманітності форм існування мови, її соціальної та територіальної диференціації.

Становлення та розвиток англійської мови на території Північної Америки стало результатом еміграції частини англомовного населення з Британських островів, головним чином з Ірландії та Шотландії. Надалі це населення постійно поповнювалося за рахунок емігрантів з інших країн, спочатку з Європи, а потім із країн Азії та Африка. Своєрідна лінгвістична ситуація, яка склалася в США в результаті цих процесів, а також відносно незалежний розвиток англійської мови на цьому континенті призвели до формування американського національного варіанту англійської мови, в системі якої спостерігаються численні специфічні явища. Для нас важливі ті з них, які зараз мають статус нормованих.

Слід зазначити, що у Великій Британії та США англійська мова була наділений законним статусом національної мови раніше, ніж в інших англомовних країнах, і тепер ці дві форми англійської мови є еталонами при навчанні англійської мови у всьому світі. Цікавим є положення інших варіантів, що входять до системи національно-територіальних варіантів англійської мови. [Поліщук 2002, с. 8].

Враховуючи особливості територіального розселення, а також фактори політичного, економічного, соціокультурного характеру, майже всі дослідники дотримуються думки, що за своєю фонетикою, лексикою та правописом канадський варіант англійської мови займає проміжне місце між позиціями британського та американського варіантів. Але в основному переважає тип вимови, званий *General American*. Ареал поширення канадського варіанту англійської мови оголошується «зоною, в якій немає чіткої диференціації, де схрещуються ознаки варіантів» [Мякотникова 2017, с. 123].

Попри наявності спільного інваріанту, який об'єднує всі варіації англійської мови у єдину систему, між ними існує і чимало розбіжностей. Наприклад, відмінності між канадським, британським та американським варіантами англійської мови включають розбіжності у фонетиці, лексиці, граматиці та орфографії. Цікаво, що вимова канадців мало чим відрізняється від вимови амери-

канців, і в більшості випадків дуже важко визначити, зі США чи Канади походить людина. Однак є певна кількість слів, які все ще використовуються канадцами у британській версії, серед них *adult, progress, mobile* тощо

Інтерес до питань варіативності англійської мови пояснюється неоднорідністю та складністю її складу, особливостями її функціонування в різних мовленнєвих ситуаціях та територіях. Варіативність мови пов'язана з дією зовнішніх факторів і виявляється в різноманітності форм існування мови, її соціальної та територіальної диференціації.

У канадському варіанті англійської мови, на відміну від британського та американського, вимова не відрізняється між довжиною голосної і наголосом.

Британська вимова проявляється в таких словах, як *roof, food, tooth* – [u:]. Те ж саме стосується дифтонгу [ou], який не підлягає зменшенню. Наприклад, такими словами, як *process i progress*, канадці використовують дифтонг замість того, щоб вимовляти нейтральний звук, як це роблять американці. Знову ж таки, відбиток видно у вимові дифтонгу [ju:], наприклад, в таких словах *news, melody*. Винятком є американський вплив на вимову слова «*costume*», що звучить як *suit* [su:t]. Більше половини канадців вимовляють слово *zebra* з [e] в першому складі, тоді як у Сполучених Штатах воно вимовляється [i:]. Слово ваза (*vase*) – американська [veiz] – в Канаді звучить переважно [va:z]. Буква z в Канаді називається британською [zed], а не американською [zi:].

Відмінностей серед приголосних значно менше. Канадці, як і американці, вимовляють [r] в кінці слів і перед приголосними словами, такими словами, як *car, cart*. Існує також американська фонетична особливість в Канаді – вимова звука [h] перед початковим [w] в таких словах, як *whether, whine, whale*, але більше третини мовців не дотримуються цього правила регулярно, а близько третини взагалі не вимовляють [h] в таких випадках (останнє, до речі, характерно для британської вимови).

Попри певні розбіжності у вимові окремих слів, найбільшими є відмінності в словниковому складі. З точки зору словникового запасу, англійська мова Канади набагато ближча до американського варіанту англійської мови,

ніж до британського, хоча канадський варіант унікальний тим, що його носії, залежно від переваги, можуть одночасно користуватися у мовленні словами з британського або американського варіантів

Таблиця 1.1

Орфографічні відмінності між варіантами англійської мови

Канадська	Американська	Британська
labour	labour	labor
analyze	analyse	analyze
centre	centre	center
defence	defence	defense
enrol	enrol	enroll
travelled	travelled	traveled
judgment	judgement	judgment

Слід також відзначити міжваріантні відмінності, пов'язаний з написанням окремих слів (див. табл. 1.1). У всьому англомовному світі в принципі існує єдина система орфографії та пунктуації з двома специфічними підсистемами. Одна з них показує акцент на британському правописі (використовується в усіх англомовних країнах, крім США) з використанням специфічних форм для невеликої кількості слів, наприклад: *favor, center, alignment* тощо. Інша підсистема – американська, наприклад: *good, center, aligned*, тощо. У Канаді, наприклад, переважно використовується британська підсистема, з тією лише різницею, що деякі видавці дотримуються правил американської підсистеми, а інші змішують американський та британський правопис.

Міжваріантні розбіжності на лексичному рівні зумовлені також номінативними одиницями, які позначають реалії життя британців, американців, канадців тощо. Такі специфічні, національно марковані лексичні одиниці набули відповідні назви: бритуцизми, американізми, канадізми. Такі лексичні одиниці є лексико-семантичними варіантами слова, які не використовуються ніде, окрім ареалу поширення відповідного національно-територіального варіанту англійської мови.

Так, наприклад, канадізми – лексико-семантичні варіанти слів, які не використовуються лише в Канаді, сформувалися у процесі найменування реалій життя канадців з матеріалу англійської мови, або шляхом запозичення вже існуючих найменувань з автохтонних мов індіанців та ескімосів або з французької та інших європейських мов. Повні канадізми не мають аналогів ані в американському, ані британському варіантах англійської мови, наприклад, *longlinerman* – «рибалка», *sault* – «водоспад», *muskeg* – «болото». Часткові канадізми є національно специфічними лексико-семантичними варіантами загальноанглійських слів, які функціонують у цьому значенні лише у Канаді, наприклад, *band* – «група індіанців, менша за плем'я», у той час, як у стандартній англійській мові, це слово позначає просто групу людей. Запозичені канадізми утворилися шляхом запозичення готових назв об'єктів з інших мов, наприклад, французької: *sagamite* – «суп із м'ясом та рибою», *Sastrugi* – «снігові замети»

Найбільша кількість канадізмів спостерігається в таких тематичних групах слів: 1) флора та фауна (наприклад, *tempest* – «шторм»); 2) їжа та напої (наприклад, *grunt* – «пудинг, приготовлений на пару»; *snits* – «сушені часточки яблук»); 3) назви одягу (наприклад, *larrigans* – «шкіряне взуття до коліна, яке носять мисливці»). Міжваріантні розбіжності порівнюваних варіантів англійської мови не є суттєвими, адже граматичні норми британського, американського та канадського варіантів не зазнали суттєвих еволюційних змін протягом останніх трьох століть.

Отже, функціонування англійської мови протягом останніх трьохсот років на відносно ізольованих між собою територіях, наявність власних реалій життя, формування різних лінгвокультуру Великої Британії, США та Канади. сприяли творенню відповідних національно-територіальних віріантів англійської мови. Завдяки спільному інваріанту, усі варіанти англійської мови схожі між собою, проте вони мають і чимало фонологічних, лексичних та граматичних відмінностей. Найбільша кількість розбіжностей між варіантів характерна

для їхніх словникових складів, що пояснюється насамперед наявністю у лексиконах номінативних одиниць, які позначають реалії життя різних англомовних народів. До таких реалій належать і назви спортивних клубів і команд Великої Британії, США та Канади, які ми розглянемо у Розділі 2.

РОЗДІЛ 2

ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ПАРАМЕТРИ НАЗВ СПОРТИВНИХ КЛУБІВ І КОМАНД ВЕЛИКОБРИТАНІЇ, США ТА КАНАДИ

2.1 Структурно-семантичні та етимологічні особливості назв спортивних команд Великої Британії

2.1.1 Соціолінгвальні фактори формування спортивної лексики у Великій Британії. Британці є спортивною нацією, адже вони були засновниками багатьох всесвітньовідомих видів спорту, їхні спортсмени є чемпіонами й рекордсменами у різних видах спорту, а вболівальники відомі у всьому світі своєю темпераментною поведінкою. Спортивні події в Англії мають багато форм: організований спорт, який приваблює великі натовпи глядачів, що підтримують улюблені команди, атлетичні ігри, в які грають для відпочинку або ж для власної розваги.

У 1688-1689 рр в Англії стався державний переворот, відомий як Славетна революція (*Glorious revolution*), одним з результатів якої стало скасування заборон на ігри та розваги. Основою для відродження ігор та змагань стали сільські розваги, такі як танці, боротьба, боулінг, кеглі, футбол, полювання, біг. Це дало ще й економічний ефект: англійська традиція робити ставки на учасників або на результат змагань захоплювала багато людей та великі суми коштів, що приводило до підвищення азарту та видовищності самих змагань. Наслідком стала поява професіоналів та упорядкування змагань шляхом розробки чітких правил. Таким чином, у 20-30 рр XVIII ст утворилося нове суспільне явище, що отримало назву «спорт» (англійське слово *sport* є похідним від французького *desport* або *deport* і англійського *disport*, що значило відпочинок від праці, розвага) [Хуторная 2022].

В Англії існує прислів'я «*All work and no play makes Jack a dull boy*», що означає, що без відпочинку без роботи та розваг особа стає як втомленою, так і сумною. Тому англійці дуже люблять різні розваги, а багато видів спорту поширилося світом саме з Великої Британії, а англійська мова стала джерелом запозичень спортивних термінів для багатьох мов світу.

Оскільки спорт став частиною культури британців, це мало знайти відбиття у їхній мові. Саме англійська мова стала своєрідною «лабораторією» для формування та збагачення спортивної теміносистеми, надаючи засоби і способи творення відповідних лексико-фразеологічних номінацій. Лексикалізовані назви видів спорту та ігор, найменування спортивних подій, атрибутів, задіяних предметів, регламенту тощо сформували систему термінів, більшість одиниць якого мають загальний характер.

Проте до складу англійського спортивного лексикону входять також одиниці, що за своїми параметрами є власними іменами. До таких одиниць належать назви спортивних асоціацій та федерацій (наприклад, *the British Biathlon Union, British Swimming Association, National Ice Skating Association, Royal Yachting Association*), клубів і команд (наприклад, *Arsenal, Aston Villa, Chelsea, Doncaster Rovers, Liverpool, Newcastle United, Manchester City, Manchester United*), назви спортивних заходів (наприклад, *Amateur Football Alliance Senior Cup, Football Association Cup, John Reames Memorial Trophy, Southern Combination Challenge Cup, the Wimbledon Championship*), найменування спортивних елементів (наприклад, *Axel jump* (also called the *Axel Paulsen jump*), *Lutz jump, Charlotte spiral*), номінації нагород, трофеїв і премій (наприклад, *the Davis Cup, the England Athletics Hall of Fame, the Lanark Silver Bell, the Queen's Award for Equestrianism, the World Bowls Tour Awards*).

У нашій науковій праці ми зосередимося на дослідженні структурно-семантичних і лінгвокультурологічних особливостей найменувань спортивних клубів лише Англії, адже у сфері спорту Шотландія, Уельс та Північна Ірландія дотримуються автономії і виступають на турнірах як окремі національні збірні команди.

2.1.2 Назви футбольних команд Великої Британії. Серед усіх популярних видів спорту в Англії особливе місце посідає футбол. Офіційна назва гри - *association football*, тобто «футбол, що відповідає правилам Асоціації». Існують й інші версії цієї гри, наприклад *rugby football*, або скорочено *rugby* – футбол за правилами *Rugby School* (престижної школи в графстві Warwickshire).

Soccer (сокер) – назва, що використовується в Ірландії, Новій Зеландії, Австралії, США та Канаді для позначення звичного нам європейського футболу. Цей термін виник в Англії у 80х роках XIX сторіччя, в той час як сучасні англійські вболівальники сприймають його як застарілий та навіть зневажливий. В українській мові слово «футбол» запозичене з англійської.

Народження сучасного футболу приписують Великобританії, адже у жовтні 1863 року одинадцять представників лондонських клубів і шкіл зустрілися в таверні, щоб встановити загальні фундаментальні правила для контролю матчів між командами. Підсумком цієї зустрічі стало формування Футбольної асоціації. У 1869 році, футбольна асоціація затвердила правила, суворо заборонивши будь-які торкання до м'яча. Популярність футболу швидко поширилася в 1800-х роках, коли британські моряки, торговці і солдати поширили цю гру в різних частинах земної кулі.

Італійці, австрійці і німці перейняли в Європі, а в Південній Америці гра в футбол стала популярною в Аргентині, Уругваї та Бразилії. ФІФА була заснована в 1904 році, і до початку 30-х років в різних країнах діяли різні ліги. ФІФА приписують організацію першого чемпіонату світу в Уругваї.

Важливим кроком для появи команд була індустріалізація, яка призвела до того, що великі групи людей зустрічалися в таких місцях, як заводи, паби і церкви. Футбольні команди були створені у великих містах, і нові залізниці могли перевозити їх в інші міста.

Спочатку у футболі домінували команди державних шкіл, але пізніше команди, що складаються з робітників, стали переважаючими. Ще одна зміна

послідовно відбувалося, коли деякі клуби стали готові платити кращим гравцям, за вступ до їхньої команди. Це було початком тривалого перехідного періоду, в якому гра розвивалася на професійному рівні [Історія виникнення та розвитку футболу]. Найстарішим серед професійних футбольних клубів є англійський клуб Notts County, який був утворений в 1862 році і існує до сьогодні.

Значний вплив на організацію футбольних команд церковними громадами здійснив рух «м'язове християнство», який виник у другій половині XIX століття внаслідок діяльності англійських священників Томаса Арнольда та Чарльза Кінгслі. Вони були прихильниками ідеалізованого образу «юного християнина-атлета». Популяризації цих ідей у державних школах Англії посприяла книга Томаса Хьюза «Шкільні дні Тома Брауна» (1857 р.). Ця концепція підкреслювала важливість фізичного виховання як частини обов'язку християнина. Ідеали «м'язового християнства» набули поширення серед молодих священників

Священнослужителі вважали футбол ідеальним засобом боротьби із моральним занепадом англійського суспільства. На їхню думку, ця гра розвивала силу, здоров'я й низку інших якостей.

Одним із найбільших футбольних центрів Англії на межі XIX–XX століть був Ліверпуль. Але коли 1878 року місцеві команди починали формуватися, вони виникали насамперед при церквах, зокрема таких: Святого Домініка, Святого Петра, Святої Марії, Об'єднаної Церкви Евертона та інших. У Ліверпулі 1885 року 25 із 112 (22 %) футбольних клубів мали зв'язки з церквою. Такою ж ситуація була у Бірмінгемі де 83 із 344 клубів (24 %) були пов'язані із церквою. Аналогічні тенденції з'явилися і в інших містах Англії та Європи. Багато відомих клубів Англії, Ірландії, Німеччині, Франції, Шотландії починали своє існування як церковні команди [Литвинець 2018].

Для диференціації команд, що перебували під різним патронажем та проживали у різних місцях, їм надавали назви, які виділяли їх з-поміж інших. За структурою такі назви були однослівними або фразовими. Серед фразових

найменувань переважають такі, що створені за моделлю **N + N**. Часто до власної назви клубу додається аббревіатура *F.C.*, яка є скороченим варіантом словосполучення *Football Club*.

Серед назв футбольних клубів і команд величезний масив складають фразові номінації, де перший елемент є топонімом, який вказує на локацію, “місце прописки” команди, наприклад, *Birmingham City*, *Bristol Rovers*, *Doncaster Rovers*, *Tottenham Hotspur*, *Kidderminster Harriers*, *Oldham Athletic*, *Wigan Athletic* тощо. Цілий ряд назв футбольних клубів представлено лише топонімом, що вимагає додавання до нього аббревіатури *F.C.*, яка вказує на референта номінації, наприклад, *Aston Villa F.C.*, *Plymouth Argyle F.C.*

Футбольний клуб *Aston Villa F.C.* було створено у 1874 році чотирма завзятими гравцями в крикет. Назву клуб отримав завдяки каплиці *Wesleyan Chapel at Villa Cross* (відомої з 1867 як *Aston Villa Wesleyan Chapel*), *Birchfield*, *Birmingham*, прихожанами якої були засновники клубу. Топонімічна назва клубу складається з двох частин. Перша частина найменування команди походить від назви району *Aston*, щодо другої частини, то вона також має топонімічний характер, адже назву *Villa* мала колись велика вілла у грегоріанському стилі, на честь якої була названа навколишня місцевість. У наш час топонім *Aston Villa* не використовується для означення тієї місцевості, немає і каплиці *Aston Villa Wesleyan Chapel*. Окрім офіційної назви клуб має і “прізвисько” *Villans*, або співзвучне з ним *Villains* – «злодії». Ця назва, заснована на грі слів, вживається фанатами для психологічного тиску на суперників [Aston Villa – history of the club; The beautiful history of Club Crests, Club Colours & Nicknames. Aston Villa; Pennington 2010].

Назва команди *Plymouth Argyle F.C.* також має топонімічний характер, адже *Plymouth* – це місто на півдні Англії, а *Argyle* – історична область на заході Шотландії (також назва орнаменту з ромбів або квадратів). *Argyle and Sutherland Highlanders* – таку назву мав шотландський армійський полк, що мав свою футбольну команду. За іншою гіпотезою, засновники футбольної команди вирішили створити її в пабі під назвою *Argyle*. Основу її склали гравці

футбольного клубу *Plymouth United*, який було розформовано в 1894 році, а через три роки відроджено як спортивний клуб *Argyle*.

Першим компонентом фразової назви футбольного клубу *Tottenham Hotspur* також є топонім, адже *Tottenham* – це територія у складі лондонського боро Харінги (адміністративної одиниці Лондона). Вважається, що топонім *Tottenham* отримав назву на честь *Totty* – фермера, чий хутір згадається у «Книзі Судного Дня» 1086 року як *Toteham*. У 1894 році *Tottenham* отримав статус міського району, а у 1934 році став муніципальним регіоном. Починаючи з часів Тюдорів, *Tottenham* був популярним місцем відпочинку та розваг заможних лондонців. До кінця 1870-х років район зберігав напівсільський характер, в ньому проживали здебільшого представники середнього класу. З кінця 1870х років відкрилися кілька ліній Великої Східної залізниці, після чого він став населятися представниками робітничого класу, оскільки житло там було недорогим, а з Тоттенхема було зручно дістатися центра Лондона. Так район перетворився на передмістя столиці.

Другий компонент фразової номінації клубу є антропонім. Сер Генрі Персі на прізвисько *Hotspur* – «Гаряча шпора» – був видатним полководцем XIV сторіччя, який воював проти шотландців, особою, що була прославлена У. Шекспіром в його історичних п'єсах «Річард II» та «Генріх IV». Його маєтки розташовувалися недалеко від Тоттенхема. Алюзивне посилення на видатного земляка було включено до назви сучасного футбольного клубу, що базується на півночі Лондона вдалині від Нортумберленда або Шрусбері.

Футбольні вболівальники називають свій клуб *Spurs* або *Lilywhites*. *Spurs* – «шпори» – це, очевидно, скорочена версія від слова *Hotspur*, історія творення якого наведена вище. Метонімічне прізвисько *Lillywhites* походить від кольору форми команди для гри на домашньому стадіоні.

Окрім згаданої вище назви клубу *Plymouth United*, за моделлю *Toponym + United*, наприклад, *Newcastle United*, *Manchester United*. Клуби з маркером *United* включається до назви клубу, як правило, тоді, коли нова команда ство-

рюється в результаті злиття двох або більше клубів. Наприклад, творення футбольної команди *Newcastle United* в Південному Бейкері в 1881 році є результатом злиття клубів *Newcastle West End* та *Newcastle East End*. Наприкінці сезону 1891-1892 років *Newcastle West End* відчував значні фінансові труднощі, відвідуваність впала, і клуб перебував на грані банкрутства, тому двоє членів комітету Джон Блек та доктор Уільям Нішам, порадившись з колегами з іншого клубу цього міста, запропонували угоду зі злиття команд, утворивши сучасну назву клубу. Неофіційна назва команди серед вболівальників *Magpies* – «сороки» або *The Toon*. Назва *Magpies* походження з емблеми клубу, яка має білі та чорні кольори, у той час як «*The Toon*» – це особливість місцевої вимови слова ‘*Town*’.

Однією з найвідоміших британських футбольних команд на світовій арені є команда *Manchester United*. Сучасний клуб *Manchester United* почав своє життя як *Newton Heath*, клуб, заснований в 1878 році робітниками Ланкаширської і Йоркширської залізничної компанії (*LJR – Lancashire & Yorkshire Railway*), чие вагонне депо розташовувалося в однойменному передмісті в трьох милях на північний схід від центру Манчестера. Спочатку клуб мав назву *Newton Heath LJR*, проте, незважаючи на те, що більшість його гравців все ще працювали на залізниці, в 1890 році відмовились від елемента назви *LJR*, адже вони більше не отримували підтримки з боку соціального комітету *Lancashire & Yorkshire Railway*. Подальші 10 років справи команди в фінансовому плані йшли погано і вона опинилася на межі банкрутства, і у серпні 1902 року група бізнесменів погодилася вкласти гроші в розвиток клубу. Задля підвищення популярності клубу було вирішено обрати для нього нову назву. Оскільки сусідній клуб *Hardwick* нещодавно змінив назву на *Manchester City*, то нові власники *Newton Heath* також вирішили, що назва має відбивати належність клубу великому місту. Серед варіантів назви клубу розглядалися *Manchester Central*, яке походило на назву залізничного вокзалу, *Manchester Celtic*, проте ці назви були відхилені. Остаточний варіант, за яким ми і знаємо клуб – це саме *Manchester United*.

Аналізуючи назви футбольних клубів, можна виявити наступну тенденцію: повна назва складається з назви міста, в якому знаходиться штаб та тренувальна база команди, а також другого компонента, який вказує на загальну назву місцевості (наприклад, *city, county, forest, town*). Наприклад, команди, у назвах яких присутній другий компонент *city*: *Birmingham City, Bradford City, Bristol City, Cardiff City, Chester City, Coventry City, Exeter City, Hull City, Leicester City, Lincoln City, Manchester City, Norwich City, Stoke City, Swansea City, York City*. Вживання у назві компонента *City* зумовлено бажанням власників клубу підкреслити його зв'язок з великим містом або задля диференціації команд, що базуються в одному місті. Наприклад, *Manchester United* та *Manchester City (ManCity)*.

Футбольні клуби базуються не лише в великих, але й у маленьких містах, саме тому в їхніх назвах можна зустріти компонент *Town* – «містечко», наприклад, *Cheltenham Town, Grimsby Town, Halifax Town, Huddersfield Town, Ipswich Town, Luton Town, Macclesfield Town, Mansfield Town, Northampton Town, Shrewsbury Town, Swindon Town, Yeovil Town*. Такі назви мають команди, що базуються в невеликих містечках, додаючи компонент *Town* до власної назви населеного пункту.

Іншим загальним іменем у складі назви футбольної команди, що додається до топоніма, є слово *County* – «округ, район», наприклад, *Derby County, Newport County, Notts County, Stockport County*. Порівняно з іншими назвами, слово *County* вказує на область, регіон, де базується команда, і має ширше географічне охоплення, ніж назва міста або містечка.

Топонім *Albion* є найдавнішим з відомих назв острова Британія, який використовувався давньогрецькими та пізніше римськими географами, починаючи з IV століття до н. е.. Вони вживали цю назву для того, щоб відрізнити *Albion* (острів Британія) від *Ierne* (острова Ірландія) та інших менших за розміром серед Британських островів. Етимологія топоніма *Albion* походить від латинського слова *Albus* – «білий», адже мандрівників, які припливали з континенту на острів Британія, першими зустрічали білі крейдові скелі Дувра.

Спочатку ця назва вживалась для означення всього Британії, проте з часом функція його була звужена до позначення певних регіонів країни. Першими до складу назви футбольного клубу топонім *Albion* включили гравці команди *Brighton and Hove — Brighton & Hove Albion*. Протягом наступних років команди східного узбережжя створили за аналогією до цієї назви найменування своїх власних клубів, наприклад, *Burton Albion*, *West Bromwich Albion*.

Назва футбольної команди *Nottingham Forest* містить не лише інформацію про локацію клубу, але й імпліцитно вказує на Шервудський ліс, в якому ховався зі своїми друзями легендарний Робін Гуд. Слід зазначити, що персонажі міфів та легенд нерідко зустрічаються у назвах спортивних команд.

Цікавою є етимологія фразового найменування футбольного клубу *Crystal Palace*, який тривалий час сперечається за право називатися найстарішим професійним футбольним клубом у світі. Цей клуб було засновано у 1905 році (за непідтвердженими даними у 1861) на базі команди з гри у крикет. Він отримав свою назву від прізвиська, яке закріпилося за величезною будівлею зі скла та заліза, створеною архітектором сером Джозефом Пакстоном. Ця модерна будівля спочатку була зведена у лондонському Гайд-парку до Великої виставки в 1851 році, згодом вона була перебудована на південь від Темзи на пагорбі Сіденхем, висота якого складає 112 м над рівнем моря, що робить його одним з найвищих оглядових майданчиків столиці. Величезна скляна конструкція, оточена величезними водонапірними вежами, зберігала трофеї Британської імперії, поки не згоріла вщент в 1936 році.

Припускається, що співробітники, можливо, садівники парку біля *Crystal Palace* спочатку вирішили створити футбольний клуб, назвавши його на честь цієї величезної блискучої будівлі. Інша версія полягає в тому, що місцеві спортсмени-професіонали та школяри з навколишніх селищ *Penge*, *Sydenham* та *Norwood*, які переїхали сюди, щоб створити футбольний клуб, коли цей район завдяки присутності Палацу перетворився на один з наймодніших кварталів Лондона. Це була робітнича чоловіча команда, яка взяла участь в першому Кубку Англії, який проходив у 1871-1872 рр., але після того, до

1905 року, про клуб не було жодних згадок, до моменту перетворення його на професійну команду. Фани команди називають себе *The Glaziers* або ж *The Eagles*. Перше прізвисько вказує на зв'язок команди з оригінальним скляним палацом *Crystal Palace*, адже слово *glazier* означає людину, яка займається установкою скла у вікна та двері. Команда почала використовувати нікнейм *The Eagles* у 1973 році з приходом Малкольма Елісона на посаду менеджера клубу. Ця назва походить від нікнейму португальського клубу «Бенфіка», який був одним з найуспішніших клубів того часу, і нове керівництво вирішило використовувати цю назву у якості нікнейму клубу.

Окрім фразових найменувань серед назв футбольних клубів є багато однослівних одиниць. Оскільки ці однослівні назви є лексико-семантичними варіантами реєстрових одиниць словника англійської мови, до цих однослівних найменувань додається аббревіатура *F.C.*, яка вказує на належність цього слова до футбольної лексико-семантичної групи. Яскравим прикладом можна вважати назву одного з найвідоміших футбольних клубів Великої Британії *Arsenal F.C.* Королівський арсенал є територією на південному березі річки Темза у Вулвічі, південно-східному районі Лондона. Початково відомий як *Woolwich Warren*, комплекс використовувався для виробництва озброєнь та боєприпасів, а також для організованої перевірки та дослідження вибухових речовин. Саме співробітники арсенальної майстерні *Dial Square* – «Площа Годинника», названої на честь сонячного годинника, що висів над головним входом до її будівлі, першими створили футбольну команду, яка отримала назву *Dial Square F.C.* Існує декілька припущень, що це могло статися ще в 1884 році, хоча загальноприйнятою датою вважається грудень 1886 року.

Зустрівшись у пабі *Royal Oak* на Різдво кілька тижнів потому, гравці прийняли рішення змінити назву на *Royal Arsenal* – більш пафосну, ніж *Dial Square*, поєднавши таким чином ім'я свого роботодавця з назвою улюбленого пабу. У 1893 році клуб став професійним та змінив назву на доволі багатослівну *Woolwich Arsenal Football and Athletic Company Limited* (скорочено *Woolwich Arsenal*). Топонім *Woolwich* було вилучено з назви тільки тоді, коли

клуб переїхав з Пламстела в Хайбері на півночі Лондона в 1913 році і з того часу назва клубу лишається незмінною. Прізвисько команди – *Cannoneers* – з'явилося ще в часи її заснування, та напряду пов'язано зі сферою діяльності перших гравців, які були працівниками *Woolwich Arsenal Armament Factory* [Арсенал (футбольний клуб); Dominic Fifield 2022; Victor Martins].

На професійну належність гравців-засновників команд вказує другий компонент найменувань таких команд, як *Charlton Athletic*, *Oldham Athletic*, *Wigan Athletic*. Більшість футбольних команд, які мають у своїй назві компонент *Athletic*, була заснована на базі легкоатлетичних клубів, а це означає, що спортсмени, які займалися легкою атлетикою, мали гарну фізичну підготовку, необхідні спортивні навички для успішної гри у футбол.

Футбольна команда *Kidderminster Harriers* також вирости в футбольну команду з легкоатлетичного клубу. Вона була заснована в 1886 році союзом легкої атлетики та регбі. У назві команди *Kidderminster Harriers* другий компонент має значення «гонча» (порода собак). Таке метафоричне найменування гравців команди засноване на асоціації їхньої поведінки на полі з перегонами гончих псів за зайцями під час полювання.

Серед назв футбольних команд є ціла серія найменувань, у якому другим компонентом є лексема *Rangers* або *Rovers*, тобто «мандрівники, бродяги», наприклад, *Queen's Park Rangers*, *Blackburn Rovers*, *Bristol Rovers*, *Doncaster Rovers*, *Tranmere Rovers*. Історії походження назв цих команд доволі схожі і отримані через те, що в перші роки існування команд у них не було постійного майданчика для проведення ігор, через що вони буквально «блукали» (*ranged*), граючи в різних місцях. Цей компонент був присутній у назвах команд, які переміщувалися з місця на місце.

Цікавим є походження назви команди *Sheffield Wednesday*, у якому другим компонентом фразового найменування є слово *Wednesday* – «середа». Таку назву команда з Шефільда отримала ще за часів, коли це був крикетний клуб, який збирався по середах задля гри. І як і багато інших команд, щоб не

втрачати форму під час зими, було прийнято рішення створити футбольну команду, яка і отримала в своєму імені назву дня тижня [Football Club Name Suffixes: Origins and History, Albion to Wednesday].

В результаті структурно-семантичного аналізу назв англійських футбольних команд було встановлено, що вагому більшості з них складають двочленні фразові найменування, перший компонент представлено топонімом, який вказує на місце «прописки» клубу — містечко, місто або регіон. Другий компонент двочленного найменування є: 1) словом *united*, якщо команда утворилась в результаті об'єднання інших команд; 2) загальною назвою *county, city, town*, що уточнює локацію футбольної команди; 3) метонімічною або метафоричною назвою гравців команди. Однослівних назв спортивних клубів порівняно небагато, і вони потребують додавання до назви аббревіатури *F.C.* задля «звуження» функціонально-семантичного навантаження слова до сфери футболу. Формування розглянутих назв щільно пов'язано з історією Англії та її культурою. Відбиваючи реалії життя англійців, назви команд самі перетворилися на реалії британців.

2.1.3 Найменування клубів з гри у крикет. Серед ігрових видів спорту особливе місце займає крикет, адже його творення й розвиток щільно пов'язані з історією Англії. Багато ігор, що походять з Англії, та здобули поширення по всьому світу, проте крикет розповсюджений лише у Сполученому Королівстві, та у країнах Британської Співдружності, особливо в Австралії, Індії та Пакистані. Ставлення англійців до цієї національної гри знайшло відбиття у прислів'ях та приказках, наприклад, коли англійці кажуть *that's not cricket* це означає «це не чесно», а фраза *to play the game* означає «грати чесно», «за правилами».

Крикет повільний та не такий динамічний, як футбол, тож глядачі, сидячі під післяобіднім сонцем, можуть спостерігати за грою, не напружуючись фізично та емоційно та не витрачаючи свій темперамент, тобто це вид спорту, який розважає та не виснажує. Крикет – це національна гра у Великобританії, яка здобула популярність ще у XVII сторіччі. У наш час загальна кількість

крикетних клубів у Великобританії складає понад 5000 спортивних організацій, які об'єднують гравців різного віку, статі та здібностей.

Найпрестижнішим змаганням з цього виду спорту вважається *First Class County Championship*, який включає в себе 18 професійних команд з 18 графств (округів) з усієї Великої Британії. Стосовно походження назв цих клубів, то вони отримали їх переважно за назвами місцевостей та округів, які вони репрезентують: *Derbyshire, Durham, Essex, Glamorgan, Gloucestershire, Hampshire, Kent, Lancashire, Leicestershire, Middlesex, Northamptonshire, Nottinghamshire, Somerset, Surrey, Sussex, Warwickshire, Worcestershire, Yorkshire*.

Серед історичних назв клубів є доволі цікаві команди, як-то «*A to C*», «*A to K*», «*A to M*», які грали з командами відповідно з «*D to Z*», «*L to Z*», «*N to Z*». Ці історичні події відбувалися у 1786, 1787-1789 та 1831-1833 роках. Назви команд походили від перших літер імен гравців, які насправді всі належали одному клубу *Hampshire team* з доданими до них гравцями, ім'я яких не починалися з відповідних літер.

Як і більшість футбольних команд, сучасні крикетні клуби отримали свої найменування за назвами графств, міст та містечок, де вони розташовані, наприклад, *Durham County Cricket Club, Letchworth Garden City Cricket Club, Barton Town Cricket Club*. До назв цих клубів уведено загальна назва *county, city, town*, яка уточнює територіальну належність цієї спортивної організації.

Команди вищої ліги, які представляють графства Великої Британії, мають такі офіційні назви клубів, як *Essex County Cricket Club, Nettleham Cricket Club, Kent County Cricket Club, Hampshire County Cricket Club, Surrey County Cricket Club, Warwickshire County Cricket Club*. Перший компонент назви є топонімом, що вказує графство, де базується клуб, другий елемент є загальною назвою одиниці територіального поділу країни (*county*), третій компонент ідентифікує вид спорту (*cricket*), а четвертий вказує на тип спортивної організації (*club*).

Аналогічну структуру мають назви клубів, в яких другий компонент вказує на одиниці меншого територіального масштабу (*City, Town*), наприклад, *Durham City Cricket Club, Gloucester City Cricket Club, Newcastle City Cricket Club, Dunstable Town Cricket Club, Letchworth Garden City Cricket Club, Wisbech Town Cricket Club, Bletchley Town Cricket Club, Thame Town Cricket Club, Watford Town Cricket Club*.

Назви команд з крикету у маленьких містечках і селищах складаються головним чином з топоніма та словосполучення *Cricket Club*, наприклад, найменування *Nettleham Cricket Club* містить лише топонім-назву селища Нетлхем в районі Вест Ліндсі графства Лінкольншир, *Burnham-on-Sea Cricket Club* – назву приморського міста Бернем-он-Сі в Сомерсеті, залив Бріджуотер, *Broad Oak Cricket Club* – назву селища в приході Стеррі, графство Кент.

Деякі клуби мають назви, пов'язані з підприємствами, які виступають спонсорами команд або ж працівниками яких є гравці клубу, наприклад, *Morton Colliery Cricket Club* з містечка Мортон у центральній частині Великобританії та пов'язаною з ним вугільною копальнею [Play Cricket in England].

Таким чином, крикет є ігровим видом спорту, який зародився у Великій Британії і має давню історію. Структурна організація більшості назв крикетних клубів представлена топонімом, що вказує на територію, де базується клуб + загальною назвою одиниці адміністративно-територіального поділу країни (*county, city, town*) + назва виду спорту (*cricket*) + назва типу спортивної організації (*club*). У назвах команд невеличких містечок і селищ відсутня загальна назва адміністративно-територіального поділу країни.

2.1.4 Назви регбійних команд. Ще одним найулюбленішим видом спорту британців є регбі. *Rugby union* (або просто *rugby*) – це контактний вид спорту, що починає свою історію з першої половини XIX сторіччя. Команди складаються з 15 гравців, один з яких має, долаючи супротив іншої команди, пробігти з м'ячем в руках по прямокутному полю, донісши м'яча до воріт суперника. Гра отримала свою назву за ім'ям селища *Rugby*, де знаходилася

Rugby School, випускники якої потім рознесли гру по університетах, в яких вони вчилися.

Серед назв команд з регбі можна виділити групу фразових найменувань, перший компонент яких є топонімом, який вказує на територіальну належність клубу, а другий є метафоричним прізвиськом гравців цієї команди, наприклад, *Cornish Pirates*, *Leicester Tigers*, *Southern Nomads*.

Регбійну команду *Southern Nomads* – «південні кочівники, мандрівники» у 1890 році створив Уільям Персі Карпмейл. У ті часи клубні виступи з регбі завершувалися до кінця березня, і гравці не проводили матчів у цьому регіоні до наступного сезону, тож вони були змушені брати участь в іграх у північних графствах Англії, таким чином «кочуючи» країною.

Cornish pirates – «Корнуелські пірати» – назва англійського регбійного клубу з графства Корнуол (крайня південно-західна частина Великобританії). Топонім *Cornish* є ознакою приналежності клубу до графства Корнуол, пірати ж є відсиланням до географічного місцезнаходження графства та його історії.

За такою ж моделлю створено назву іншого англійського регбійного клубу з Лестера – *Leicester Tigers* – «Лестерські тигри». Перший компонент фразової назви вказує на дислокацію клубу, щодо другого компонента, то його походження достеменно невідомо. Одна з версій пов'язана з Лестерширським полком, військових якого почали називати тиграми після їхньої служби в Індії. Прихильники іншої гіпотези стверджують, що регбісти грали в чорно-помаранчевій смугастій формі. Отже другий компонент, вірогідно, є метафоричним або метонімічним найменуванням гравців цієї команди. У ті часи команду також вважали сміливою та брутальною, називаючи її гравців «хлопцями, що обирають між славою та смертю».

Слід зазначити, що у Великій Британії є чимало спортивних клубів, які виникли внаслідок об'єднання гравців у регбі з різних команд, різних регіонів країни. Внаслідок переходу клубів у ранг професіоналів, менеджери набули право включати до складу клубу команди інших закладів, підприємств та організацій. Оскільки такі клуби утворювались у результаті об'єднання окремих

регбійних команд, у їхніх назвах назвах було присутнє слово *Union*, наприклад, *Yorkshire Carnegie Rugby Union Football Club*, *Bolton Rugby Union Football Club*, *Huddersfield Rugby Union Football Club*, *Rochdale Rugby Union Football Club*, *Ripon Rugby Union Football Club*, *Roterem Rugby Union Football Club*, *Scarborough Rugby Union Football Club*.

Цікавою є історія англійського регбійного клубу з Лідса *Yorkshire Carnegie Rugby Union Football Club*. До 2007 року він мав назву *Leeds Tykes*, в якому перший компонент фразового найменування вказував на дислокацію клубу, а другий слугував прізвиськом гравців команди, адже *Tykes* має значення «малі; дворняги; грубіяни». Після того, як в 2007 році 51% акцій клубу було придбано Міським університетом Лідса (*Leeds Beckett University*), була змінена і назва клубу на честь спортивного факультету університету – коледжу Карнегі (*Carnegie College*).

Сам клуб *Leeds Tykes* був заснований під назвою *Headingley FC*, але перейменований у 1991 році, коли він об'єднався з *Roundhay RUFC* (*Roundhay Rugby Union Football Club*), щоб сформувати *Leeds RUFC*. У 1998 році клуб об'єднався з *Leeds Rhinos* – «Лідські носороги», утворивши *Leeds Rugby Limited*, також відомий як *Leeds Tykes*. Пізніше, після об'єднання з командою *Leeds Carnegie* (або *Yorkshire Carnegie*), був створений клуб *Yorkshire Carnegie Rugby Union Football Club*.

Цікавою є історія регбійного клубу з Лондона, що має назву *London Irish Rugby Football Club*. Він був заснований у 1898 році як спілку молодих ірландських регбістів Лондона, одночасно з командами *London Scottish*, що об'єднав шотландців, і *London Welsh*, у якій грали валлійці, які проживали у столиці Об'єднаного Королівства. Створення таких «національних клубів» серед мешканців Лондона дозволило цим командам грати в регбі з співвітчизниками в англійській столиці. Наразі в клубах виступають гравці будь-якого походження.

Назва англійського регбійного клубу з міста Нортгемптон у центральній частині Англії *Northampton Saints Rugby Football Club* окрім топоніма, який

вказує на його дислокацію, та типового для назви регбійних клубів словосполучення *Rugby Football Club*, містить компонент *Saints* – «святі» («Святі з Нортгемптона»). Клуб засновано у 1880 році під назвою *Northampton St. James*. Ініціатором його створення був місцевий священник Семюель Уоттен Уігг. За його задумом регбі мало привнести порядок у життя його молодих парафіян, «гра для хуліганів створена, щоб зробити їх джентльменами».

Існує також багато команд, які отримали свої найменування за назвами міст, в яких вони розташовані. Наприклад, *Bristol Rugby Football Club* з міста Брістоль в Англії, що розташоване на річці Ейвон неподалік від її впадіння в Брістольську затоку; *Bath Rugby Football Club* з міста Бат в Англії, що розташоване на річці Ейвон в графстві Сомерсет; *Plymouth Albion Rugby Football Club* з портового міста Плімут на південному заході Англії; *Nottingham Rugby Football Club* з міста Нотінгем, що розташоване на річці Трент тощо.

Цікавою є історія творення назви англійського регбійного клубу *Wasps Rugby Football Club* з Ковентрі. Історія клубу починається з 1866 року, коли було створено футбольний клуб *Hampstead*, названий на честь елітного району Лондона, де живуть вчені, художники, актори. Однак через рік команда розпалася на два колективи, нині відомі як *Harlequins* – «арлекіни» та *Wasps* – «оси». Вибір назви не випадковий, оскільки за часів Вікторії назви комах, тварин та птахів були у моді. Кольори команди – жовтий та чорний, що також асоціюється з осами.

Таким чином, назви регбійних команд складаються головним чином з топоніма та словосполучення *Rugby Football Club*. Команди, що створені у результаті об'єднання команд, можуть також містити компонент *Union*, наприклад, *Bolton Rugby Union Football Club*.

2.2 Лінгвокультурологічні аспекти формування назв спортивних клубів

і команд США

Спорт посідає особливе місце у суспільному та культурному житті американців. Величезні арени, яскраві шоу, десятки тисяч глядачів на одній грі, розвинена фанатська діяльність – все це американський спорт. Мабуть не знайдеться жодного містечка в США, де б не було свого баскетбольного чи бейсбольного клубу, а стати відомою спортивною зіркою мріють багато американських дітей та підлітків. Основною базою любительського спорту у США є навчальні заклади – школи та коледжі. Багато школярів, особливо учні старших класів, займаються тим чи іншим видом спорту, при цьому високі результати та призові місця на змаганнях забезпечують випускнику стипендію для оплати навчання у престижних університетах країни.

Найпоширеніші в США командні види спорту – це баскетбол, бейсбол, європейський футбол (соккер), волейбол, американський футбол (який самі мешканці Сполучених Штатів називають просто «футбол»), хокей на льоду, хокей на траві, водне поло та інші. Серед індивідуальних найбільшу кількість прихильників мають легка атлетика, бокс, плавання, теніс, гольф, боротьба, гімнастика тощо.

«Велика четвірка» професійного спорту у США – це американський футбол, бейсбол, баскетбол та хокей на льоду. Саме ці види спорту приваблюють до себе найбільшу кількість вболівальників, і приносять найбільші доходи. Кожен з видів «великої четвірки» має власну лігу, відповідно *NFL (National football league)* – Національна футбольна ліга, *MLB (Major League Baseball)* – Головка ліга бейсболу, *NBA (National Basketball Association)* – Національна баскетбольна асоціація, *NHL (National Hockey League)* – Національна хокейна ліга.

2.2.1 Найменування баскетбольних команд. Назви команд з НБА зазвичай обирають кількома шляхами: або рішенням керівництва франшизи,

або голосуванням уболівальників. Найчастіше назви команд уособлюють історію чи особливості цього регіону. Структурна організація більшості фразових найменувань американських баскетбольних клубів представлена топонімом, який вказує на дислокацію спортивної бази та іменником, який 1) вказує на професійну належність засновників або спонсорів команд; 2) метафорично або метонімічно називають гравців команди; 3) символізує місцевість, де було засновано цей клуб.

Так, одна з найстаріших команд в історії НБА *Philadelphia 76ers* була названа на честь підписання Декларації незалежності Сполучених Штатів, яке відбулося у 1776 році у Філадельфії. Ця назва вказує на місце дислокації клубу і символізує важливу подію в історії США. До речі, другий компонент назви баскетбольного клубу *76ers* часто скорочують до *Sixers*.

Баскетбольна команда *Milwaukee Bucks* базується у Мілуокі з моменту заснування. Для вибору її назви у Вісконсині було проведено конкурс. Один із учасників конкурсу запропонував назву *Bucks* – «олені», адже у цьому регіоні, на березі озера Мічиган, живе найчисленніша популяція цих тварин. Метафорична назва гравців команди ґрунтується на асоціації баскетболістів з самцями антилопи або оленями, які є дуже активними, стрибають у висоту; швидкі та спритні. Саме слово *buck* є американізмом і вживається на найменування виду оленів, що живуть у Північній Америці.

Аналогічною за структурою та схожою за семантикою є назва іншого баскетбольного клубу - *Chicago Bulls*. Крім того, що бик символізує силу та могутність, назва команди ще й безпосередньо пов'язана з історією міста, адже Чикаго був основним майданчиком для обміну яловичини, що виробляється на півдні та Середньому Заході до міст узбережжя Атлантичного океану. Ще одна перевага назви цієї баскетбольної команди є те, що вона коротка, як і інші спортивні франшизи в Чикаго. Нарешті, Чикаго є фінансовим центром, а *Bulls* – «бики» - це один із термінів фондового ринку, антонім іншого терміна *Bears* – «ведмеді», які позначають гравців фондової біржи. До речі, *Chicago Bears* – це назва чиказької команди НФЛ – Національної футбольної ліги.

Другий компонент назви клубу *Cleveland Cavaliers* – *Cavaliers* – «кавалери» не має відношення до історії Клівленда. Справа в тому, що тут, як і в багатьох інших містах, для обрання назви команди НБА було проведено конкурс. Оскільки кавалеристи асоціюються з групою відважних людей, які ніколи не здаються і йдуть тільки вперед, це найменування було обрано для гравців клівлендського баскетбольного клубу. У назві можна знайти й історичну алюзію, адже Джордж А. Кастер, один із героїв Громадянської війни США, кавалерист, був родом з Огайо, де власне і розташований Клівленд.

У назві баскетбольної команди *Boston Celtics* компонент *Celtics* містить посилення на історію ірландців, які емігрували до Сполучених Штатів у пошуках кращого життя, особливо під час Великого голоду. Більшість з них перебралася саме до Бостона. Ідею назви запропонував Волтер Браун, перший власник команди. Кельти (*Celtics*) були предками народів Шотландії, Уельсу або Ірландії.

Метафоричним за своєю семантикою є другий елемент назви баскетбольної команди *Los Angeles Clippers*, адже *Clippers* – це трищоглові вітрильні кораблі для перевезення товару, які часто використовувались для перевезення вантажів між західною та східною частинами Сполучених Штатів. Спочатку цю назву мала команда з Баффало (місто, розташоване на озері Ері, та безпосередньо пов'язане з судноплавством на Великих Озерах), потім клуб переїхав до Сан-Дієго, проте це найменування залишилося і після подальшої передислокації команди до Лос-Анджелеса і також символізувало шлях, що кораблі долали зі Сходу на Захід (оскільки Баффало розташований ближче до Східного узбережжя, в той час як Лос Анджелес – на Західному).

Зоометафорою є найменування гравців у складі назви баскетбольного клубу *Memphis Grizzlies*, адже *Grizzlie* – «гризли» – це вид могутніх бурих ведмедів, ареалом розповсюдження яких є ліси США та Канади. Баскетбольна команда спочатку базувалась у канадському Ванкувері. У 2001 році під час переїзду до Теннесі обговорювалися й інші варіанти назви, але місцеві

шанувальники баскетболу заявили, що звикли до назви *Grizzlie*, хоча їх немає на околицях Мемфісу.

Баскетбольний клуб *Atlanta Hawks* має багату за мірками НБА історію. Команду заснували в Баффало в 1946 році, але того ж року перевезли до штату Іллінойс. Команда мала назву *Tri-Cities Blackhawks*, адже вона виступала за регіон трьох міст, які представляла франшиза: Моліну, Рок-Айленду та Девенпорту. До речі, найменування *Blackhawks* – «чорні яструби» пов'язано з війною між індіанськими племенами і поселенцями штату Іллінойс у 1832 році. Через кілька років, у 1951 році, франшизу перейменували на *Hawks* – «яструби». Далі клуб розташовувався у Сент-Луїсі (1955-1968) і нарешті остаточно оселилися в Атланті. Отже, у сучасній назві баскетбольного клубу першим компонентом є топонім, який вказує на його дислокацію, а другий компонент – зоонім *Hawks* символізує якості гравців – силу, влучність, точність.

Баскетбольна команда отримала назву *Minnesota Timberwolves* завдяки лісовим вовкам – дуже поширеному мешканцю Мінесотських лісів (його популяція тут найбільша в країні).

Назва баскетбольної команди, заснованої наприкінці 80-х років минулого століття, *Miami Heat* вказує не лише на дислокацію команди, але й символізує кліматичні умови цього регіону. Опитування громадської думки показало, що «вогняна» назва найбільше припадає до душі теплолюбних жителів південного сходу Штатів. *Heat* – «тепло, спека» добре характеризує сонячне місто Маямі.

Баскетбольна команда *Utah Jazz* була заснована у 1974 році у Новому Орлеані, штат Луїзіана. Джазова музика дуже популярна у Новому Орлеані, тому спортивний клуб, створений тут, також отримав назву цього музичного напрямку *New Orleans Jazz*. Після переїзду команди до Юти у 1979 році, другий компонент назви команди вирішили не змінювати, замінивши лише топонім.

Sacramento Kings є однією команда НБА з найбагатшою історією переїздів. Раніше *Kings* базувалися у Рочестері, Цинциннаті, Канзас-Сіті та, згодом, у Сакраменто. У команди було 2 варіанти назви: *Monarchs* або *Kings*. Перше було обрано ще в Рочестері (знову ж таки, за результатами конкурсу, оголошеного у місцевій газеті). Але коли клуб влаштувався в Канзас-Сіті, назви довелося змінювати, бо тут уже були «королівські» бейсболісти. Радикально назву вирішили не змінювати, зупинилися на *Kings*.

Хоча всі називають команду скорочено *Knicks*, повна її назва *New York Knickerbockers*. Слово *Knickerbocker* походить з XVII сторіччя, коли голландські поселенці прибули до регіону, де розташований сучасний Нью-Йорк, який мав тоді назву Новий Амстердам. Ця лексема позначає спосіб, в який носили штани, а саме, закочуючи їх на нозі трохи нижче коліна. Це слово набуло метонімічного значення і стало позначати мешканця цієї колонії, а пізніше – нью-йоркця. До назви команди увійшов скорочений варіант цього слова – *New York Knicks*.

Команду *Los Angeles Lakers* було створено у штаті Міннесота. І, цілком ймовірно, що її назва пов'язана з прізвиськом цього штату *Land of 1000 Lakes* – «Землі 1000 озер», в якому вона з'явилась. Крім того, є версія, що команду назвали за аналогією до найменування великих кораблів, що працювали на Великих озерах, які мали назву «*Lakers*». Після переїзду до Лос Анджелеса назву команди було вирішено не змінювати.

Як і у випадку з *Miami Heat*, ще одна команда з Флориди, створена у 80-х роках минулого століття, звернулася у пошуках назви до шанувальників баскетболу. Наприкінці голосування зупинилися на варіантах *Heat*, *Tropics*, *Juice* та *Magic*. За легендою, остаточний вибір зробила дочка Пета Вільямса, генерального менеджера команди. Вона описала свої враження від міста Орlando як магичні: «*I really like this place. This place is like Magic.*» Комітет вирішив дати життя цій назві, додавши топонім *Orlando*, таким чином, команда набула повну назву *Orlando Magic*.

У Техасі до процесу вибору назви баскетбольного клубу включилася радіостанція. Її конкурс виявив три назви-фіналісти: *Mavericks*, *Wranglers* та *Express*. Було обрано перший варіант, хоча це не сподобалося Техаському університету в Арлінгтоні, який також використовував назву *Mavericks*. Назва походить від телевізійного вестерна 1960-х років «Maverick». Слово *Maverick* означає особу, яка думає та поводить незалежно, на власний розсуд, зазвичай не звичайним чином або не так, як того від неї очікують. За традиційною моделлю найменувань спортивних команд цю назвали *Dallas Mavericks*.

Спочатку команда, відома зараз як *Denver Nuggets*, називалася *Denver Rockets*, але назву команди довелося змінити, коли клуб зі штату Колорадо приєднався до НБА. Тоді команда з Х'юстона вже мала назву *Rockets*. Гравці з Денверу вирішили змінити назву команди на *Nuggets* (*nugget* – це «маленький шматочок золота або іншого дорогоцінного металу, знайдений у землі»). Така назва містила імпліцитний натяк на золоту лихоманку у штаті Колорадо у 1850-х та 1860-х роках. Саме тоді в ці місця прибули тисячі шукачів скарбів у пошуках швидкої наживи.

Цікавою з точки зору етимології є назва баскетбольного клубу *Indiana Pacers*. Слід зазначити, що Індіана – штат із традиційно високою культурою кінного спорту. Перегони на конях є частиною його історичної спадщини. Назва клубу містить посилення на цю місцеву визначну пам'ятку культури, адже *Pacers* – це «рисаки (іноходці)». Крім того, у назві присутній імпліцитний зв'язок з відомими перегонами *Indianapolis 500*, коли на трасу виїжджає так званий *pace car*. У цьому випадку ми маємо яскравий приклад того, як назва клубу допомагає рекламувати інший вид змагань, а саме – перегони.

Детройт – це «*City of Motors*». Саме цим і пояснюється назва команди *Detroit Pistons* (*pistons* – «поршні»). Саме в Мічигані знаходяться штаб-квартири *General Motors*, *Ford* та *Chrysler*, а всі американці шаленіють від реву потужних двигунів. Однак ця назва з'явилася зовсім не в Детройті, а в сусідній Індіані, в місті Форт-Уейн. Її засновник Фред Золльнер також був власником

компанії з виробництва автоагрегатів. При переїзді до Детройту назву зберегли, адже вона дуже вдало вписалася у місцевий колорит.

Історія баскетбольної команди *Houston Rockets* розпочалася не в Х'юстоні, а в Сан Дієго, і вибір назви клубу було віддано вболівальникам, які шляхом голосування обрали назву *Rockets*. Вона відбивала надшвидкий розвиток космічної галузі у Сан Дієго того часу. Навіть після того, як у 1971 році команда перебазувалася до Х'юстона, назву вирішено було не змінювати, оскільки вона пасувала, оскільки у Х'юстоні знаходиться центр керування НАСА.

Баскетбольний клуб *Phoenix Suns* завжди розміщувався у столиці Аризони місті Фенікс. Назва *Suns* була обрана у результаті конкурсу серед 28 тисяч учасників, більшість з яких обрала цю назву через асоціацію з кліматичними особливостями цього штату, адже більша частини його території – це пустеля під гарячим сонцем.

Літопис баскетбольного клубу *San Antonio Spurs* ведеться з 1967 року, з заснування клубу в Далласі. Перша назва команди, *Dallas Chaparrals*, походить від назви відомих чагарників (кущів - чапарелів) у Техасі та Мексиці. Проте вже в 1970 році назву змінили на *Texas Chaparrals* з надією пробудити патріотичні почуття у жителів усього штату. За рік «*Texas*» знову став «*Dallas*». Новосілля клубу в Сан-Антоніо влітку 1973 року дало привід для чергового перейменування через, знов-таки, невідповідність старої назви іміджу міста. У результаті конкурсу замість назви «колючі чагарники» з'явилися *Spurs* – «шпори» як символ лицарської гідності, або все тієї ж ковбойської удачі дикозахідного Техасу.

Команда *Oklahoma City Thunder*, яка базується на північному заході США у місті Сіетл, спочатку називалася *Supersonics*. Це було пов'язано з великим авіаційним виробництвом корпорації «Боїнг», розташованою у цьому місті. Вона працювала над проектом літака-конкурента французького надзвукового Конкорду. Щоправда, лайнер так і не побачив світ. Після переїзду з Сіетлу до Оклахома-Сіті в 2008 році, назва *Thunder* була обрана як

символ потужних ураганів, що проносяться Оклахомою, а також як данина історії індіанців, що жили на території штату.

Під час створення назви баскетбольної команди *Portland Trail Blazers* більшість віддала свої голоси за назву *Portland Pioneers*. Але її вже використали спортивні команди університету Льюїса та Кларка, а отже, довелося шукати щось нове. У зв'язку з цим було запропоновано схожу назву *Trail Blazers*. Цей термін є повагою до людей, які будували залізницю в штат Орегон через високі гірські хребти [Від «Оленів» до «Ракет»: історія назв команд НБА].

Таким чином, назви команд з Національної баскетбольної асоціації обирають кількома шляхами: або рішенням керівництва франшизи, або голосуванням уболівальників. Найчастіше назви команд уособлюють історію чи особливості цього регіону. Структурна більшості фразових найменувань американських баскетбольних клубів представлена топонімом, який позначає дислокацію спортивної бази та іменником, який 1) вказує на професійну належність засновників або спонсорів команд; 2) метафорично або метонімічно називають гравців команди; 3) символізує місцевість, де було засновано цей клуб.

2.2.2 Найменування хокейних команд США. Вибір назви – один із найважливіших моментів в історії будь-якого клубу. Команди у різний спосіб обирали собі назви: проводяться голосування серед уболівальників або покладаються на рішення власника. В окремих випадках назва має відношення до географії, історії та природних особливостей регіону, в якому розташувався клуб.

Далі в роботі розглядаються походження власних імен хокейних команд США.

Anaheim Ducks. Компанія *Walt Disney Co.* отримала право на створення клубу у Південній Каліфорнії 10 грудня 1992 року. За рік до цього вона випустила художній фільм на хокейну тематику (дитячий хокей) під назвою *Mighty*

Ducks –«Могутні каченята» і вирішила обіграти цю ситуацію. Так нова команда НХЛ стала називатися *Mighty Ducks of Anaheim* («Могутні качки з Анагайму»). Кольорами команди стали пурпуровий, нефритовий, срібний та білий. Через 12 років після цього компанія продала клуб Хенрі та Сюзан Самуелі. 22 червня 2006 року нові власники перейменували клуб на *Anaheim Ducks* («Качки Анагайму»), представили новий логотип та нові кольори: чорний, помаранчевий та золотий. Все це мало «створювати образ, який уособлював би радість, швидкість, настрій на боротьбу».

Arizona Coyotes. Після того, як відома хокейна команда *Winnipeg Jets* 19 грудня 1995 року оголосив про переїзд до Фініксу, де команда збиралася грати, починаючи з сезону 1996-1997, було проведено конкурс серед уболівальників, в якому взяли участь понад 10 тисяч осіб. Вони мали придумати назву клубу. Переможцем 8 квітня 1996 року було оголошено варіант *Coyotes* –«койоти». На другому місці опинилися «Скорпіони». Койот – це собакоподібна дика тварина, мешканець пустель Аризони, безстрашна та небезпечна, яка стала символом цього штату. Метафоричне найменування гравців команди асоціюється з якостями цієї тварини та з місцевістю, де вона мешкає.

Клуб *Boston Bruins* має дуже цікаву історію появи назви. Ще під час формування клубу, коли у його власника була тільки ідея, він хотів мати назву команди асоційовану з дикою та хитрою твариною. Вибір було зупинено на слові *Bruin* – «бурий ведмідь (слово походить від слова *'brown'* – старого англійського терміна для позначення бурого ведмеда)». Таким чином, метафорична назва мала імпліцитно вказувати на силу та відважний характер гравців і «залякувати» суперників.

Buffalo Sabres. У 1969 році власники команди хотіли мати клуб, чия назва та логотип були б унікальними, оскільки найменування *Buffalo* – «Бізон» було найпоширенішим серед усіх спортивних команд цього штату *Buffalo*. Тому було проведено конкурс для обрання назви нової команди. Серед запропонованих варіантів були *Buffalo Mugwumps* (*mugwump* – «впливова особа»),

Buzzing Bees («бджоли, що дзижчать») та *Flying Zeppelins* («Літаючі цепеліни»). Переможний варіант *Sabres* запропонував Гарі Коул, режисер з Торонто, і з того часу клуб має цю назву, адже шабля є гострою, проникливою зброєю в атаці і надійним засобом в обороні. Цікавим є факт, що незважаючи на те, що команда має американське коріння, назва '*Sabres*' відрізняється від звичного для американців способу найменувань команд (наприклад, *Islanders*, *Rangers*). Справа в тому, що Бафало знаходиться на кордоні з південним Онтаріо і тому має багато вболівальників з Канади і велику фан-базу там. Саме через це керівництво клубу і вирішило лишити вимову назви без адаптації до американського варіанту – *Buffalo Sabres*.

Назва команди *Carolina Hurricanes* відбиває географічну та кліматичну особливість штату Північна Кароліна, який дуже часто потерпає від ураганів та сильних вітрів. До того ж ураган – це надпотужна стихія, що так само відображує дух команди.

Перший власник клубу *Chicago Blackhawks* майор Фредерік МакЛафін був військовим. Під час Першої Світової війни він служив у 86-й Піхотній Дивізії, яка мала назву '*Black Hawk Division*'. Щоб увічнити пам'ять про це військове формування, у 1926 році він вирішив дати спортивній команді саме таке найменування (а також заради додаткової реклами для відкритого ним же ресторану з такою самою назвою). У 1980 році назву було змінено на *Chicago BlackHawks*.

Colorado Avalanche. 25 травня 1995 відомий канадський хокейний клуб *Quebec Nordics* («Квебекські скандинавці») був проданий компанії Communications Satellite Organization (COMSAT) та переїхав до Денвера (столицю штату Колорадо). Однак він не міг використати назву колишньої команди НХЛ *Colorado Rockies*, яка грала у цьому місті. Тож команда потребувала нової назви. Назвати клуб «*Colorado Nordics*» у тій місцевості не мало б жодного сенсу. Також нові власники хотіли назвати команду *Rocky Mountain Extreme*, («Межа Скелястих гір»), але були змушені відмовитися від цього ва-

ріанту, оскільки він спровокував неприйняття у вболівальників. Тоді вони виклали в інтернеті кілька назв і вболівальники віддали перевагу назві *Avalanche* («лавина»). Оскільки Колорадо це гірська місцевість, тож там доволі часто сходять лавини, тому це і обумовило вибір остаточної назви *Colorado Avalanche*.

Цікавою є історія появи назви хокейного клубу *Columbus Blue Jackets*. Перед тим, як команда приєдналася до НХЛ у сезоні 2000-2001 років, було проведено конкурс серед 14 тисяч учасників на вибір назви клубу. Метонімічна назва *Blue Jackets* пов'язана з часами Громадянської Війни у США – Огайо призвав до лав армії найбільшу кількість громадян порівняно з іншими штатами і у Коламбусі було зшито найбільшу кількість блакитних мундирів (колір армії Півночі), тож назва клубу дає алюзивну референцію до історичних подій.

У 1967-1993 роках у США існувала команда *Minnesota North Stars*, яка у 1993 році переїхала в Далас. З назви були прибрані топонім *Minnesota* і слово *North*, проте було збережено слово *Stars*, оскільки Далас відомий як «штат самотньої зірки» (*Lone Star State*). У наш час команда має назву *Dallas Stars*.

Першими назвами клубу з Детройта були *Detroit Falcons* – «Детройтські соколи» та *Detroit Cougars* – «Детройтські пуми». До складу цих фразових назв входив топонім, що позначав місце дислокації, та зооніми, які метафорично уособлювали характер гравців цих клубів. У 1932 році клуб було перейменовано на *Red Wings* – «Червоні крила». Джеймс Норріз, який був власником клубу, хотів вшанувати аматорський клуб, за який він грав у 1890х *Montreal Amateur Athletic Association*, прізвиськом якої серед вболівальників було *Winged Wheelers* – «Крилаті колеса». Сучасна назва клубу *Detroit Red Wings* – це похідна від *Winged Wheelers* і це чудово вписувалося в концепцію Детройта – автомобільної столиці США.

Структурно-семантичні особливості назви *Florida Panthers* є типовими для найменувань хокейних команд США: перший компонент є топонімом, що вказує на місце дислокації клубу, а другий є зоонімом, який метафорично позначає характер гравців. Проте у виборі саме цієї назви для команди була ще

додаткова мотивація. Коли Флорида приєдналась до НХЛ у 1993 році, власник (а за сумісництвом відео магнат) Уйен Уізенг хотів привернути увагу до важкої ситуації, що сталася навколо тварин, що вважаються символом штату – флоридських пантер, які опинилися на межі вимирання. Це дуже цікава та незвична історія вибору назви клубу і показує, як спорт та ім'я команди можуть бути використані у добрих цілях.

Підприємець Джек Кент Кук, якому належала команда НБА *Los Angeles Lakers* та НФЛ *Washington Redskins*, отримав право створити команду НХЛ у Лос-Анджелесі 9 лютого 1966 року. Він звернувся за допомогою у виборі назви та отримав близько 7 тисяч пропозицій. 27 травня 1966 року Кук зупинив свій вибір на *Kings* – «королі», оскільки хотів, щоб найменування символізувало лідерство в хокеї та привнесло атмосферу королівського шарму, тож назва *Los Angeles Kings* для хокейної команди стала очевидним вибором.

Вибір назви клубу, що базується в Міннесоті, було винесено на загальний розсуд та було обрано шляхом голосування. Отже, до складу фразової назви *Minnesota Wild* увійшов відповідний топонім та іменника *Wild* має посилення на велику кількість лісів та дикої природи у штаті Міннесота.

На початку 1970-х у Нешвіллі копали котлован під фундамент хмарочоса. Тоді там знайшли ікло і кістку ноги шаблезубого тигра. Таких знахідок у Північній Америці було небагато. Через три місяці після того, як 25 червня 1997 року до НХЛ вступив клуб із цього міста, його власники прийняли за емблему зображення шаблезубого тигра. Уболівальникам запропонували вибрати назву для першої професійної спортивної команди міста і 13 листопада 1997 року вона стала називатися *Nashville Predators* (*Predators* – «хижаки»).

Коли команда *Colorado Rockies* переїхала до Нью Джерсі у 1982 році, власники клубу організували конкурс на нову назву клубу. Назву *Devils* було обрано шляхом голосування фанатів та походить від *Jersey Devil* – міфічного

створіння, яке, як вважалося, бродило у околицях *New Jersey Pine Barrens*. Повна назва клубу *New Jersey Devils* складається з топоніма та іменника *Devils*, який має наганяти жах на суперників.

Коли *Long Island* (острів у Нью Йорку) отримав власну хокейну команду, керівництво хотіло наголосити, що вони саме команда Лонг Айленду, а не черговий клуб з Нью Йорка, тому вирішили, що найкращий спосіб зробити це – дати клубу нікнейм *Islanders*. Також був варіант назви команди *Long Island Ducks* на честь місцевої команди з нижчої ліги, проте від цього задуму відмовились, оскільки це було б схоже на назву існуючого клубу *Anaheim Ducks*, отже хокейна команда набула назву *New York Islanders*.

Топонім *New York* також входить до складу назви команди *New York Rangers*. Цей клуб було засновано у 1926 році Джорджем Льюїсом Рікардом на прізвисько *Tex* (від *Texas*). Газети Нью Йорка почали називати клуб *Tex's Rangers*, що було грою слів і фонологічно збігалось з назвою іншої команди *Texas Rangers* (Техаські рейнджери). Назва *Rangers* закріпилась за клубом, ставши його нікнеймом, хоча жодного відношення до рейнджерів тут немає.

Перед початком виступів у НХЛ у 1967 році керівництво філадельфійського клубу оголосило конкурс для обрання назви команди. Переможний варіант *Flyers* був запропонований сестрою власника команди Еда Снайдера, яка на шляху додому після побаченого бродвейського мюзиклу думала про назву для майбутнього хокейного клубу. Слово *Flyers* – «листівки» асоціюється з гравцями, які ковзають на льодовищі як листівки у вільному польоті. Офіційною стала назва *Philadelphia Flyers*.

Стадіон *Civic Arena* у Піттсбурзі відкрився за п'ять років до того, як місто в 1966 році отримало право створити у себе команду НХЛ. Арену відразу ж прозвали *Igloo* (Іглу), оскільки вона формою своєї даху та білим кольором нагадувала будинок жителів Арктики. Команда мала почати грати в лізі з сезону 1967-1968 років. Було проведено конкурс для обрання назви команди. Варіант з *Penguins* – «Пінгвіни» здавався цілком логічним, оскільки хто мав би

грати у іглу, як не пінгвіни? Так команда і отримала свою назву *Pittsburgh Penguins* завдяки своїй «домашній» льодовій арені.

Джордж і Гордон Ганд запропонували мешканцям Сан-Хосе вибрати назву для команди, яка була прийнята до НХЛ 10 травня 1990 року. Надійшло близько 5 тисяч варіантів. Перемогла назва *Sharks* – «Акули», адже вони невтомні, рішучі, швидкі, спритні, розумні і нічого не бояться. Метт Лівайн, тогочасний виконавчий віце-президент клубу з маркетингу та мовлення, наголошував, що наголошував, що адміністрація клубу і вболівальники хотіли, аби гравці їхньої команди мали всі ці якості. Оскільки Сан-Хосе – це місто в Каліфорнії і розташоване доволі близько до Тихого океану, то є очевидний зв'язок між найменуванням клубу та мешканцями океанічних глибин – *San Jose Sharks*.

St. Louis Blues – це єдина команда, названа на честь пісні. Власник страхової компанії Сід Саломон-молодший отримав право зібрати команду НХЛ 9 лютого 1966 року. Він відразу ж обрав назву для неї – «*St. Louis Blues*», на честь популярної пісні 1914 року, автором якої був Хенді (W.C. Handy). Інші варіанти навіть не розглядалися.

Регіон Тампа-Бей у Флориді, куди входять міста Тампа, Сент-Пітербург і Кліаруотер, часто називають *The Lightning Capital of North America* – столицею блискавок Північної Америки. Таку назву команді вигадав Філ Еспозіто, тогочасний президент клубу. Воно спало йому на думку під час грози 1990 року, за два роки до того, як новостворена команда *Tampa Bay Lightning* провела свій перший матч в складі НХЛ.

Команду *Washington Capitals* прийняли до НХЛ 9 червня 1972 року. Власник Ейб Поллін провів конкурс, у якому очевидним переможцем став варіант *Capitals* на честь того, що команда представляє столицю (*capital*) США. Ця назва імпліцитно наголошувала на перевазі гравців цього клубу над іншими, адже вони були представниками головної команди країни.

Серед нових команд НХЛ можна назвати команду *Seattle Kraken*, яка долучилася до чемпіонату у 2020 році і є наймолодшим колективом у всій лізі.

Вивчаючи походження назви клубу, можна побачити сучасні тренди формування назви команди, яка виступає у професійному спорті. Якщо раніше керівництво клубів оголошувало конкурси або проводило голосування, то процес підбору найменування клубу з Сіетла проходив інакше. Досліджувалися реакції людей на можливі імена у соцмережах, які з них найбільше обговорювалися та які враження справляли. Так, колись запропонований варіант *Kraken* і було затверджено, як найбільш тепло прийнятий публікою. Сіетл – місто на узбережжі, тому зв'язок назви з океаном є очевидним. До того ж міфічний Кракен схожий на тихоокеанського восьминіга – мешканця місцевих вод [Cristina Ledra and Pat Pickens 2016].

Таким чином, серед назв хокейних команд США переважають фразові найменування, перший компонентом яких є топонім, що вказує на територіальну належність спортивного клубу, а другий компонент може бути 1) зоонімом, який метафорично характеризує гравців команди; 2) метонімічною назвою гравців; 3) іменником, що символізує кліматичні і природні особливості місцевості, де базується команда; 4) випадково обраною назвою, що ґрунтується на індивідуальних асоціаціях менеджерів клубів або фанатів. Більшість назв команд обирається на конкурсній основі, проте є назви, надані команді вольовим рішенням власників спортивних клубів.

2.2.3 Назви бейсбольних команд. Кожен спортивний клуб має свою унікальну історію походження назви. Не виняток у цьому плані і команди головної бейсбольної ліги (*Major Baseball League*), у якій грає 30 команд. Структурно-семантичні особливості і походження назв бейсбольних клубів США є типовими для найменувань спортивних клубів. Це головним чином фразові найменування, перший компонент яких вказує на місце дислокації спортивного клубу.

Яскравим прикладом може слугувати назва бейсбольної команди *Arizona Diamondbacks*. У 1995 стало відомо, що в результаті розширення, у MLB з'явиться команда з Аризони. Власники новоствореної команди запропонували фанатам вибрати назву команди. Серед варіантів були *Phoenix*, *Coyotes*,

Rattlers, Scorpions, проте уболівальники обрали назву *Diamondbacks*, адже *Diamondback* – це вид отруйної гримучої змії, що мешкає на території Аризони – техаський гримунчик (*Western diamondback rattlesnake*). Отруйна змія мешкає в пустельній місцевості, в довжину може досягати 2,5 метрів, а також має світло-буре забарвлення з темними ромбічними плямами. До речі, *diamond* у значенні «ромб», у бейсболі називають ділянку поля, в якій розташовані будинок та три бази.

Команда, що зараз виступає під назвою *Baltimore Orioles*, була заснована в Мілуокі в 1901 році, проте незабаром переїхала до Сент-Луїса. У 1954 році клуб знову змінив прописку і опинився в Балтіморі, де наприкінці XIX - початку XX століть вже існувала команда під назвою *Baltimore Orioles* (вона потім переїхала до Нью-Йорку і стала називатиметься *New York Yankees*). Назва *Baltimore Orioles* перейшла до бейсболістів, які переїхали до Балтімору із Сент-Луїса. *Oriole* - це балтиморська іволга, пташка, що мешкає в західній частині США, а на зимівлю літає в Центральну Америку. Вона є символом штату Меріленд. Свої кольори бейсбольна команда отримала саме завдяки оранжево-біло-чорному забарвленню іволги.

Коли команда з Детройту виступав у молодших бейсбольних лігах, вона називалась *Detroit Wolverines* – «Детройтські росомахи», адже Мічиган відомий, як штат, де у лісах живе багато росомах (до речі, зараз росомаха є талісманом університету Мічигану). Однак у 1901 році, коли клуб приєднався до Американської ліги (одна з двох ліг, разом із Національною, що становлять MLB), було вирішено змінити назву. Її запозичили у найстарішої військової частини Мічигану. *Tigers* – це прізвище 425-го піхотного полку Національної гвардії, який брав участь у Громадянській війні США та Іспано-американській війні. Відтак, сучасна назва цього бейсбольного клубу – *Detroit Tigers*.

Команда *Miami Marlins* приєдналася до MLB у 1993 році і спочатку виступала під назвою *Florida Marlins*, адже її власники хотіли надати їй «регіонального забарвлення», тому до найменування команди включили назву штату. У 2012 році назва клубу змінили на *Miami Marlins*. *Marlins* – так

називалася команда, яка до приєднання до MLB виступала у молодших бейсбольних лігах. *Marlin* – це вид риб сімейства марлінових, поширених в Атлантичному океані, він є популярним об'єктом для риболовлі, внаслідок чого набув статусу «уразливого». Вибір назви команди також був покликаний привернути увагу до надмірного вилову риби у океані.

Назву клубу *Tampa Bay Rays*, що приєднався до MLB у 1998 році, обрали уболівальники серед запропонованих їм варіантів. Вибір керівництва пав на найменування *Devil Rays*, на честь *manta rays* – мантив, одного з родів скатів, що мешкають у широтах Флориди. Однак така назва не сподобалося деяким фанатам, які представилися християнами: вони були розчаровані згадкою диявола у назві. У 2007 році клуб вирішив прибрати його із назви та залишити просто *Rays*, відсилаючись, таким чином, не тільки до манти, але й до променів сонця.

На момент заснування команди, зараз відомої як *Boston Red Sox*, у 1901 році, у Бостоні вже існувала інша бейсбольна команда під назвою *Boston Red Stockings*, яка виступала у червоних панчохах. Новостворена команда спочатку носила сині панчохи і не мала офіційного прізвиська - неофіційно вживалися найменування *Bostons* і *Americans*. У 1907 *Red Stockings* змінили червоний колір на білий і поміняли назву. Пізніше команда переїхала до Мілуокі, а потім до Атланти. В результаті у Бостоні залишився лише один бейсбольний клуб, який грає у червоних шкарпетках і має офіційну назву - *Boston Red Sox* (*Sox* – це стилізоване скорочення від *Socks* – шкарпетки, панчохи). У цій фразовій номінації команди другий компонент є метонімічним найменуванням гравців, що носять примітний атрибут спортивної уніформи.

Схожою є історія створення назви команди *Chicago White Sox*. У 1900 році команда *St. Paul Saints* із Міннесоти переїхала до Чикаго та обрала нове ім'я – *Chicago White Stockings*. Це була колишня назва іншої команди з півночі Чикаго (*White Stockings* грають у південній частині міста) – *Chicago Cubs*. Так виникло майбутнє протистояння між конкуруючими командами. Назва команди *White Stockings* через кілька років скоротили до *White Sox*. Цікавим є

факт, що в назвах команд із Бостона та Чикаго пишуть *Sox*, а не *Socks*. Справа в тому, що на початку ХХ століття у США відбувався рух за спрощення мови, заохочення процесу диференціації варіантів англійської мови в Англії та Штатах. Ідея була у відмові від нерегулярних написань та усуненні невимовних літер. Так, у цей час стало унормованим написання слова *sox*.

Бейсбольна команда *Cincinnati Reds*, заснована в 1882 році, спочатку називалася *Red Stockings* (через червоні шкарпетки, звичайно). Потім назву змінили на метонімічне найменування *Redlegs*, але незабаром скоротили до *Reds*. У 1950-х роках, під час періоду «маккартизму» у зв'язку з «червоною загрозою», клуб повернув своє колишню назву *Redlegs*, а також прибрав напис *Reds* з форми. Але у 1959 році повернулися і назва, і напис. Наразі клуб має найменування *Cincinnati Reds*.

Спочатку команда, зараз відома як *St. Louis Cardinals*, називалась *Browns* та *Perfectos*. Проте у 1899 році журналіст газети *St. Luis Republic* почув, як одна жінка порівняла колір червоних шкарпеток бейсболістів як із забарвленням кардинала (мається на увазі поширений у Сполучених Штатах вид птахів). Він використав цей опис у своїй статті, після чого прізвисько *Cardinals* стало популярним серед фанатів. У 1900 клуб офіційно став називатися *St. Louis Cardinals*. А в 1922 році на емблемі вперше з'явився птах червоний кардинал, який, у свою чергу, колись отримав свою назву завдяки відтінку свого червоного оперення, схожого на вбрання католицьких кардиналів.

Як вже згадувалося, команда, яка була заснована в Бостоні та називалася *Red Stockings*, у 1966 році переїхала до Атланти. Ще перебуваючи у Массачусетсі, в 1912 р. вона змінила назву на *Braves* – «хоробрі люди», яка з'явилася завдяки власнику бейсбольного клубу – Джеймсу Гаффні. Він був членом політичного товариства Демократичної партії США у Нью-Йорку «*Tammany Hall*». Спільку назвали на честь індіанського вождя *Tamanenda* (вважається, що він підписав мирний договір із засновником штату Пенсільванія Вільямом Пенном), а його символом став традиційний головний

убір індіанців Північної Америки. Члени «Tammany Hall» мали прізвисько *Braves*, яке, відповідно, стало асоціюватись і з бейсбольною командою, яка базується в Атланті – *Atlanta Braves*.

Зв'язок з автохтонною тематикою простежується і у назві команди *Cleveland Indians*. З 1903 по 1914 роки команда називалася *Napoleons* (скорочено *Naps*), на честь граючого тренера, зірки команди Наполеона Лежуа. У 1915 році, після того, як він залишив Клівленд, було вирішено вибрати нову назву для клубу. Керівники команди та спортивні журналісти зупинилися на *Indians*. За однією із версій, вони були вражені несподіваною перемогою *Braves* у Світовій серії у 1914 році. За іншою, таким чином, вони віддали шану Луїсу Сокалексису – індіанцю, що виступав за одну з бейсбольних команд Клівленда наприкінці XIX століття. У 2021 році клуб було вирішено перейменувати, оскільки *Indians* – «індіанці», на думку деяких критиків, ображає корінних мешканців Америки. Саме з цього часу новою назвою клубу стало *Cleveland Guardians* – «Клівлендські охоронці». «В пошуках нової назви ми спиралися на почуття гордості, стійкості та відданості мешканців Клівленда» - розповів власник клубу Пол Долан

Як вже згадувалося, спочатку команда з Чикаго виступала під назвою *White Stockings*. Наприкінці 1880-х років Чикаго продав найкращих гравців і почав працювати з молодими бейсболістами. Преса охрестила цю команду *Anson's Colts* – «Лошенята Ансона», на честь тренера Кепа Ансона. Коли Ансон залишив свою посаду, Чикаго почали називати *Orphans* – «сироти». Це прізвисько проіснувало кілька років, а в 1902 році в пресі вперше назвали команду з Іллінойсу *Cubs* (перекладається як дитинча диких тварин, або ще так називають дітей віком від 8 до 11 років у організації скаутів), вказуючи на молодість та недосвідченість бейсболістів клубу. Назва закріпилась, і тепер команда відома як *Chicago Cubs*.

Заснована в Балтіморі, команда переїхала до Нью-Йорка в 1903 році і стала називатися *New York Highlanders* (*Highlanders* – «Горяни»). Вважається, що цю назву команда отримала через розташування стадіону на височині.

Існує також версія, що назву обрали через шотландське походження президента клубу (*Highlanders* – горці у Шотландії). Слід зазначити, що гравців нью-йоркської команди неофіційно називали *Americans*, що було типом для команд, які виступають в Американській лізі. У 1904 році редактор газети *New York Press* Джим Прайс вигадав нікнейм *Yankees* (або *Yanks*), тому що його було легше вписати в заголовки. Прізвисько прижилося, і в 1913 році команда стала офіційно називатися *New York Yankees*. Хоча є ще версія, за якою прізвисько *Yankees* з'явилося завдяки популярній на той час пісні *Yankee Doodle Dandy*.

Клуб з Піттсбургу був заснований під назвою *Allegheny* (на честь річки Алегейне, що протікає в місті). У 1890 році після розпаду *Players League* (професійна бейсбольна ліга, яка проіснувала лише один рік), команда підписала контракт з двома гравцями *Philadelphia Athletic*, яких клуб з Філадельфії забув включити в резервний список (цей список дозволяв обмежувати вільне переміщення гравців між клубами). Журналіст із Філадельфії порівняв цю подію з піратським пограбуванням. Команда з Піттсбургу використала це порівняння і з 1891 стала називатися *Pittsburgh Pirates*.

Заснований у 1962 році клуб називався *Colt 45s*, на честь легендарного пістолета. Проте вже у 1965 році він змінив назву на *Astros*. За офіційною версією, щоб йти в ногу з часом, адже назву *Astros* мав Х'юстон – космічна столиця США, де знаходиться центр управління польотів. За іншою версією, компанії «Кольт» не сподобалося, що як найменування команди використовувалась назва одного з їхніх пістолетів. Отже, бейсбольна команда стала називатися *Houston Astros*.

Коли в 1969 році в результаті розширення MLB з'явився клуб у Канзас-Сіті, його власники оголосили конкурс на створення імені команди. Було надіслано близько 17 тисяч варіантів. Серед них обрали назву *Kansas City Royals*. Воно віддає шану сільськогосподарській виставці *American Royal*, що

проводиться в Канзас-Сіті щорічно з 1899 року, під час якої проходять кінні шоу, родео та чемпіонат з барбекю.

Бейсбольний клуб, зараз відомий як *Los Angeles Dodgers*, було створено у 1884 році в Брукліні, Нью-Йорк. Його перша назва була *Atlantics* на честь команди *Atlantics of Brooklyn*, яка виграла перший чемпіонат з бейсболу в США у 1859 році. У подальшому клуб з Брукліна мав назви *Bridegrooms* – «Наречені», а в 1895 році вперше команду згадали як *Trolley Dodgers* – «Тролейбус Доджерс». Це словосполучення виникло завдяки тому, що на вулицях Брукліна з'явилися трамваї, які на той час були ще дивиною. Пішоходи звикли переходити дорогу де заманеться, оскільки знали, що екіпаж з конем зможе їх об'їхати. Але у випадку трамваїв людям вже довелося відвертатися від нового транспорту, нерідко траплялися і смертельні випадки. У вжитку з'явилася нова фраза – *trolley dodgers* – «ті, що ухиляються від трамваїв». Назва прижилася і на деякий час стала загальноживаною. З 1914 по 1931 роки клуб ще називався *Robins* на честь тренера Уілберта Робінсона. Проте весь цей час преса та вболівальники продовжували використовувати прізвисько *Trolley Dodgers*, яке згодом скоротилося просто до *Dodgers*. В 1932 році офіційною назвою команди стало *Los Angeles Dodgers*.

Клуб *Milwaukee Brewers* було засновано у 1969 році в Сіетлі під назвою *Pilots*. Проте через рік команда переїхала до Мілуокі і стала називатися *Brewers* – «бровари». Це посилання на галузь пивоваріння, оскільки, починаючи з XIX століття, в міста розташовувалося багато пивних компаній – від найбільших у світі до приватних виробників крафтового пива.

У 1969 році клуб із Сан-Дієго став членом MLB в результаті розширення ліги. Свою назву *San Diego Padres* клуб перейняв від однойменної команди з молодшої бейсбольної ліги. *Padre* у перекладі з іспанської означає «батько» або ж «пастор». Таким чином, клуб посилається на католицьких місіонерів, які заснували першу іспанську місію в штаті Каліфорнія.

Бейсбольна команда з Сіетлу *Seattle Mariners* прийшов до Ліги під час розширення в 1977 році. Як і у багатьох інших команд, вболівальників попросили запропонувати найкраще ім'я для новоствореної команди. Серед усіх варіантів обрали *Mariners* – «моряки». Вболівальники, які запропонували цю назву, обґрунтували свій вибір існуванням природного зв'язку між морем, Сіетлом та його мешканцями.

Відомий бейсбольний клуб *Texas Rangers* був заснований у Вашингтоні під назвою *Senators* – «Сенатори». У 1972 році, коли команда рушила до Арлінгтону, штат Техас, її перейменували в *Rangers*. Свою назву клуб отримав на честь легендарних рейнджерів – підрозділу Департаменту громадської безпеки, заснованого у XIX сторіччі.

При заснуванні команди *Los Angeles Angels* у 1961 році було вирішено використовувати назву клубу молодшої ліги – *Angels*. При переїзді в Анахайм в 1965 році клуб перейменували на *California Angels*, а в 1997 році, коли власником команди стала компанія Walt Disney, вона стала називатися *Anaheim Angels*. В 2005 році Артуро Морено – новий власник клубу – зажадав вийти на медіаринок Лос-Анджелеса, для чого він вирішив додати назву міста янголів до назви команди. Проте за домовленістю з містом Анахайм він також мав зберегти у своїй назві, тож вийшло *Los Angeles Angels of Anaheim*. В 2016 році абсурдну назву скоротили до *Los Angeles Angels*.

Цікавою є етимологія назви бейсбольного клубу *Minnesota Twins*. Його було засновано у 1901 році у Вашингтоні під назвою *Senators*. Перед переїздом до Міннесоти в 1961 році між двома містами Міннеаполіс та Сент-Пол, які розділені один від одного тільки річкою Міссісіпі та утворюють агломерацію під назвою «міста-близнюки» (*Twins Cities*), виникла суперечка з приводу того, в якому місті буде базуватися клуб. Вибір пав на Міннеаполіс, проте на шану про обидва міста клуб отримав назву *Twins* – «Близнюки».

Клуб *New York Mets* утворився в 1962 році в результаті розширення ліги. Новостворений клуб мав би замінити дві інші команди з Нью-Йорка – *Brooklyn Dodgers* та *New York Giants*, які переїхали в Лос-Анджелес та Сан-Франциско

відповідно. Назва *Mets* – це скорочення від *Metropolitans*. Таку назву мала команда, яка грала у Нью-Йорку в 1880-х роках. Ще одна причина вибору цього найменування полягає в його довжині та зручності для газетних заголовків.

Бейсбольний клуб *Colorado Rockies* був створений у 1993 році, назвали його на честь однієї з головних пам'яток штату Колорадо – Скелястих гір – *Rocky mountains*. Метафорична назва гравців клубу *Rockies* мала підкреслити їхню велич, стійкість, твердість характеру.

Клуб *Oakland Athletics* з'явився на світ в 1860 році у Філадельфії як аматорська організація *Athletic Baseball Club of Philadelphia* (Атлетичний бейсбольний клуб Філадельфії). Преса для зручності скоротила його назву до *Athletic*. Тому створений у 1901 році професійний клуб отримав назву *Philadelphia Athletics*. В 1955 році команда перебазовується до Канзас-Сіті, а в 1967 в Окленд, при цьому зберігаючи оригінальну назву.

Бейсбольний клуб із Сан-Франциско *San Francisco Giants* спочатку грав у Нью-Йорку. Засновано його було в 1883 році під назвою *New York Gothams*, а в 1885 році команда була перейменована на *New York Giants*. За легендою, після приголомшливої перемоги над клубом *Philadelphia Phillies* тренер нью-йоркців назвав своїх гравців «My giants!». Після цього клуб став відомий як *Giants* – «Гіганти». В 1958 році команда опинилася в Сан-Франциско, але залишила попередню назву *Giants*, змінивши лише топонім, який вказував на нове місце базування, – *San Francisco Giants* [Воюшин 2020].

Отже, проаналізовані нами назви бейсбольних команд є словосполученнями, перший компонент яких завжди представлений топонімом, який вказує на місце дислокації клубу. Щодо другого компонента фразового найменування, то він може бути представлений 1) зоонімом, який метафорично характеризує гравців команди; 2) загальним іменником, який метонімічно репрезентує гравців; 3) назвою визначної пам'ятки регіону розташування клубу. Слід також зазначити, що протягом своєї історії бейсбольні клуби змінювали місце своєї дислокації, часто зберігаючи свою первинну назву або змінюючи назву з урахуванням реалій нового місця перебування.

2.3 Лінгвокультурологічні особливості назв спортивних клубів і команд Канади

2.3.1 Назви хокейних команд Канади. Хокей в Канаді посідає особливе місце серед інших спортивних ігор та за правом вважається національним видом спорту. Канадський хокей з шайбою є вилом спорту, що винайшли європейські поселенці, використовуючи елементи різних інших ігор. Він походить в основному від різних видів хокею на траві, в які грали у Європі, а особливо в Англії, а також від гри з клюкою та м'ячем, схожою на лакросс, яка була створена аборигенним населенням приморських провінцій Канади. Сам термін *hockey* походить від французького слова *hoquet*, що означає палка пастуха, предмет, що використовувався в шотландській грі у XVIII сторіччі. У сукупності всі ці види ігор зробили свій внесок у сучасну форму канадського хокею з шайбою, в який вперше зіграли у приміщенні у 1875 році в Монреалі. Щорічні чемпіонати також зародилися там у 1880-х роках. Наразі існує багато аматорських і професійних команд у Канаді, найкращі з яких грають в найпрестижнішому клубному чемпіонаті – Національній Хокейній Лізі (НХЛ).

Одним з таких є *Montreal Canadiens* (фр. *Canadiens de Montréal*) – хокейний клуб з Монреаля, у франкомовній провінції Квебек. Клуб було засновано у 1909 році. Це була команда франкомовної громади у Монреалі, яка складалася з франкомовних гравців і керівництва, які назвали команду на честь оригінальної провінції Монреаль у Франції. На той час, окрім вихідців з Франції,

у Монреалі проживали представники інших європейських країн (таких як Англія, Ірландія, Шотландія, Данія), які мали власні команди у межах тих округів, в яких вони проживали. Мігранти з Франції обрали для свого клубу саме таку назву. Вона пов'язана з історією місцевості *Montreal*, де було створено клуб та в знак пам'яті до предків, які мігрували в Америку з Франції.

Столичний хокейний клуб *Ottawa Senators* (фр. *Sénateurs d'Ottawa*) – професійна хокейна команда має тривалу історію. Першою офіційною назвою клубу було фразове найменування *Ottawa Hockey Club*. Окрім офіційної команди мала кілька нікнеймів, таких як *Generals* у 1890-х, *Silver Seven* з 1903 по 1907 роки. Уперше команда під назвою *Ottawa Senators* вийшла на лід ще у 1883 році і брала участь у змаганнях до 1954 року. Потім команда припинила своє існування і була відроджена у 1992 під старою назвою *Ottawa Senators*. Назва *Senators* пов'язано зі статусом столиці міста Оттава. Логотип команди зображує римського легіонера у бойовому шоломі.

Заснована у 1917 році хокейна команда з міста Торонто, провінція Онтаріо, набула назву *Toronto Maple Leafs* – «Кленові листки Торонто». З початку утворення у команди не було назви, проте преса та вболівальники називали клуб *The Blueshirts* – «Сині сорочки», давши метонімічну назву, мотивовану кольором спортивної уніформи гравців. Потім клуб отримав назву *Toronto St. Patricks* (або скорочено *St. Pats*). З приходом нового власника у 1927 році команда отримала своє теперішнє найменування, пов'язане з національним символом Канади – кленовим листом, який також зображено на прапорі країни. Колишній солдат та учасник Першої світової, власник клубу вважав кленовий лист «знаком хоробрості» (*badge of courage*) і таким чином хотів вшанувати пам'ять канадців, що воювали.

Хокейна команда з міста Вінніпег, провінція Манітоба, *Winnipeg Jets* є однією з популярніших на теренах Канади. Клуб отримав свою назву завдяки своєму першому власнику ще у 1972 році, який був величезним фаном футбольного клубу *New York Jets* з американської ліги NFL і вирішив назвати власну

хокейну команду на честь своїх улюбленців з іншого виду спорту, замінивши лише перший компонент фразової назви на топонім *Winnipeg*.

Хокейна команда *Vancouver Canucks* була заснована у 1945 році у місті Ванкувер, провінція Британська Колумбія. Цікаво, що *Johnny Canuck* – це персонаж канадського комікса 1869 року та супергерой часів Другої світової війни, вважається персоніфікацією Канади. Це кремезний лісоруб, розумний та готовий прийти на допомогу. *Canuck* – це також сленгова назва канадців. Отже, назва команди має референцію на реалії життя канадців.

Хокейна команда з міста Калгарі, провінція Альберта, *Calgary Flames* була заснована у 1972 році в місті Атланта, штат Джорджія, США під назвою *Atlanta Flames*. У 1980 році клуб переїхав до Калгарі, набувши найменування *Calgary Flames*. Назва *Flames* (*Flame* – «полум'я») посилається на історичні події часів Громадянської війни в США, а саме похід генерала Шермана до моря (відомий як *March to the Sea*), під час якого місто Атланта було практично знищено.

Команда *Edmonton Oilers* з міста Едмонтон, провінція Альберта був заснований у 1972 році. Північна Альберта відома своїми нафтовими родовищами, запаси яких вважаються третіми за величиною у світі. Також таку назву мала і молодіжна команда міста Едмонтон, тому було вирішено назвати і професійний клуб найменуванням, пов'язаним з цим природнім ресурсом та працівниками нафтодобувної галузі, адже *Oilers* – це нафтовики.

Слід зазначити, що окрім професійних клубів ще є молодіжні команди, які виступають у нижчих за НХЛ дивізіонах та юніорських лігах. Наприклад, команда *Barrie Colts* з міста Баррі, провінція Онтаріо. Лексема *Colt* означає молодого некастрованого коня, жеребчика. У британському варіанті англійської мови це слово має лексико-семантичний варіант «член юніорської спортивної команди». Найменування *Colt* уособлює дикого неприборканого енергійного жеребця, який символізує дух команди, і її приналежність до юніорського спорту.

Інша молодіжна команда з міста Вікторія, Британська Колумбія, *Victoria Royals* має історично мотивовану назву. Оскільки і назва міста, і штату тісно пов'язані з часами панування Британської імперії, тож немає нічого дивного, що назвою команди було обрано слово *Royals* – «королі, члени королівської родини».

Канадська хокейна команда *Halifax Mooseheads* (*Moosehead* – «голова лося») з міста Галіфакс, провінція Нова Шотландія отримала свою назву на честь свого спонсора – броварні *Moosehead Breweries*, яка отримала авторські права на логотип та назву клубу.

Молодіжна команда *Calgary Hitmen* з міста Калгарі, провінція Альберта, так само завдячує назвою своєму засновнику та першому власнику – відомому у Північній Америці реслеру, уродженцю Калгарі Брету Гарту на прізвисько *Hitman* – «Кілер». Саме на свою честь власник і назвав молодіжний хокейний клуб, що належить йому.

Клуб *Quebec Remparts* з міста Квебек, провінція Квебек, отримав свою назву на честь захисної стіни, що оточує західну частину околиць Квебеку. У назві команди було дещо змінено напис слова «мур» – з *Rampart* воно перетворилося на *Rampart*. Логотип команди зображує стилізовану під літеру *R* захисну вежу з частиною стіни.

Таким чином, назви хокейних команд Канади утворюються за традиційною для назв спортивних клубів моделлю: перший компонент фразового найменування є топонімом, який вказує на місцезнаходження команди, а другий є зоонімом, що метафорично описує характер гравців, назвою символів відповідних регіонів, найменуванням історичних подій і осіб.

2.3.2 Найменування баскетбольних команд Канади. Професійна баскетбольна команда *Toronto Raptors* була заснована в місті Торонто провінції Онтаріо. Початковим задумом було назвати команду *The Huskies* (*Huskies* – «хаскі») на честь команди *Toronto Huskies*, яка існувала у 1946-1947 роках), проте керівництво команди зрозуміло, що буде майже неможливо створити

логотип команди, оскільки він усіляко нагадував би емблему вже існуючої команди *Minnesota Timberwolves* (*Timberwolves* – «лісові вовки»). У результаті національного відбору серед більш ніж 2 тисяч варіантів було відібрано 11: *Beavers, Bobcats, Dragons, Grizzlies, Hogs, Raptors, Scorpions, T-Rex, Tarantulas, Terriers and Towers*. Остаточною назвою клубу стала *Toronto Raptors*, яка була обрана на національному телебаченні Канади 15 травня 1994 року. На вибір вплинула популярність фільму «Парк Юрського періоду», 1993 року, що є адаптацією книги Майкла Крайтона 1990 року (*Jurassic Park*). Саме слово *Raptor* є поширеним неформальним скороченням від *Velociraptor* – один з різновидів динозаврів, згаданих у фільмі. Слово *Velociraptor* походить з нової латинської (New Latin) та складається з двох частин - *vēlōc-*, *vēlōx* – швидкий, спритний, частки і та частини *raptor* – хижак, грабіжник.

Канадська елітна баскетбольна ліга (CEBL) була заснована у 2017 році і наразі складається з таких команд, як *Vancouver Bandits, Calgary Surge, Calgary Surge, Saskatchewan Rattlers, Hamilton Honey Badgers, River Lions, Scarborough Shooting Stars* тощо.

Назва команди з міста Ванкувер *Vancouver Bandits* окрім топоніма містить також іменник *Bandits*, який походить від італійського слова *bandito*, що означає «поза законом», похідне від слова *bandire*, що означає «забороняти». Першоджерелом є латинське слово *bannire* – «оголошувати, сигналізувати». Компонент фразового найменування *Bandits* характеризує гравців команди як брутальних, рішучих чоловіків, воно спрямовано на залякування суперників.

Цікавою є етимологія назви нової команди з міста Калгарі, дебют якої планується у сезоні 2023 року, *Calgary Surge*. Найменування *Surge* – «зростання, сплеск; несподіване збільшення, пришвидшення в чомусь, що до того було стабільним, або рухалося в повільному темпі; ривок» асоціюється з постійним позитивним економічним зростанням та поліпшенням соціального руху в третьому найбільшому місті Канади. Така назва дуже пасує для характеризування швидкого та динамічного баскетболу, який фанати очікують від нової команди.

Канадська баскетбольна команда *Edmonton Stingers* з міста Едмонтон є також молодого командою, яка з'явилася у світі професійного спорту у 2018 році. Свою назву *Stingers* – «Жала» команда отримали на честь винищувача *CF-18 Hornet*. Вони були дислоковані на військовій базі Канадських військово-повітряних сил у місті *Cold Lake*, штат Альберта. Ці літаки були приголомшливі, влучні та швидкі, саме з ними, на думку вболівальників, асоціюються гравці команди.

Команда *Saskatchewan Rattlers* почала свої виступи у сезоні 2019 року. Знаходиться вона у місті Саскатун – найбільшому місті провінції Саскачеван. Окрім топоніма фразове найменування містить компонент *Rattler* – «степова гримуча змія» – порода гримучих змій, що зустрічається у провінції Саскачеван і єдиною отруйною змією у канадських преріях. Найменування гравців словом *Rattlers* метафорично характеризує їх як небезпечних, швидких, стрімких чоловіків.

Зоонімом є другий компонент у назві іншої команди *Hamilton Honey Badgers* з міста Гамільтон – медоїд. Це сильна, розумна, міцна тварина, яку дуже важко перемогти. Медоїд зустрічається з викликами та б'ється допоки не стане переможцем. Його по праву вважають найбезстрашнішою твариною на планеті. Найменування гравців команди *Honey Badgers* характеризує гравців як чоловіків, готових подолати будь-які перешкоди та невтомно битися допоки не отримають перемогу. Свою назву *Honey badger* медоїд отримав через зовнішню схожість з барсуком (*badger*) та через те, що любить мед.

Баскетбольна команда *Niagara River Lions* з муніципалітету Ніагара також почне свій шлях у лізі у 2023 році. *River Lion* – «річковий лев» – це містичне створіння, яке зображене також на гербі округу Ніагара. Воно символізує гордість та силу суспільства – два стовпи, які *Niagara River Lions* прагнуть втілити як на майданчику, так і за його межами.

Символом столичної баскетбольної команди *Ottawa BlackJacks* є заєць *O.G. (Black-tailed Jackrabbit)*. Він символізує фізичні здібності, такі як швидкість, міцні ноги, здібності для стрибків та працьовитість. Логотип та вибір

символу команди були неоднозначно прийняті вболівальниками. *Jack-rabbit* – великий степовий заєць, скорочена форма від *jackass-rabbit*, названого так за його великі вуха. Це слово є американізмом і називає тварину, ареалом розповсюдження якої є різні регіони Північної Америки.

Команда *Scarborough Shooting Stars* з міста Скарборо, має досить романтичну назву, мотивація якої є невідомою. *Shooting Stars* – «падаючі зірки», красиве явище, під час якого прийнято загадувати бажання, які обов'язково збуваються. Словосполучення *Shooting star* скоріше за все походить від візуальної схожості хвоста падаючої зірки (насправді метеора – кам'яного чи залізного небесного тіла, що згорає, входячи в атмосферу Землі) із снопом світла та іскор, які слідували за пострілом з мушкета чи перших рушниць. Швидкі та імпульсивні гравці асоціюються з зірками та метеорами, які мчать по небу.

До складу назви баскетбольної команди *Montreal Alliance* з Монреалю окрім топоніма входить слово *Alliance* – «союз, альянс, сім'я». У Монреалі проживають представники близько 120 культурних спільнот, тому там вважають, що відмінності збагачують населення, створюючи атмосферне та динамічне місто. Альянс поєднує разом людей з різним минулим та унікальними історіями, створюючи відчуття гордості від приналежності до унікальної спільноти.

Newfoundland Growlers також є молодого баскетбольною командою, яка стала частиною великої родини клубів, об'єднаних назвою *Newfoundland Growlers* (до того був хокейний клуб з такою самою назвою). Логотипом команди є собака породи ньюфаундленд, що напряду асоціюється з самим островом *Newfoundland*. Окрім топоніма у назві присутнє слово *Growlers* – «буркуни, рикуни». Отже, команда з собакою на логотипі позиціонує себе як грізного суперника, готового дати бій. Хоча були й такі, хто виступав з критикою цього рішення, оскільки ньюфаундленд як порода дуже м'яка та не схильна до агресії, незважаючи на свою доволі загрозливу зовнішність [Canadian elite basketball league].

Отже, у назвах баскетбольних команд загалом зберігається тенденція до творення фразових найменувань спортивних клубів, що складається з топоніма, що вказує на місце його базування та іменника, що метафорично або метонімічно характеризує гравців команди.

ВИСНОВКИ

В ході виконання роботи було проведено лінгвокультурологічний та структурно-семантичний аналіз назв спортивних команд Великобританії, Канади та США. У результаті проведеного дослідження було виявлено певні закономірності формування й функціонування найменувань спортивних команд ігрових видів спорту, популярних в різних лінгвокультурах англomовної спільноти. Було, зокрема встановлено, що в розглянутих національних культурах англomовних народів сформувались, розвинулись і здобули популярність різні ігрові види спорту: у Великій Британії – футбол, крикет, регбі, в США — баскетбол, хокей, бейсбол, в Канаді — хокей, баскетбол тощо. Розбіжності у спортивних преференціях британців, американців і канадців зумовленні різними природними і кліматичними умовами їх проживання, особливостями історичного шляху розвитку, розходженнями у культурі, економічному і соціально-політичному житті.

Структурно-семантичний аналіз назв спортивних команд показав, що за структурою такі назви є *однослівними* або *фразовими* номінативними одиницями. Однослівні найменування вживаються для найменування всесвітньовідомих команд, таких як *Arsenal*, *Chelsea*, *Liverpool*, *ManCity* (від *Manchester City*). Назви футбольних клубів Великої Британії, представлені лише топонімом, вимагають додавання до нього аббревіатури *F.C.* (від *Football Club*), яка вказує на референта номінації, наприклад, *Aston Villa F.C.*, *Plymouth Argyle F.C.*, *Tottenham F.C.*

Назви спортивних клубів та команд представлені головним чином фразовими найменуваннями, створеними за моделлю **N + N**. Незалежно від виду спорту, перший компонент фразових найменувань команд завжди представлено топонімом, який вказує на дислокацію, «місце прописки» клубу. У Великій Британії у назвах окремих футбольних клубів окрім топоніма

другим компонентом фразового найменування виступають лексеми *county, city, town*, наприклад, *Bristol City, Coventry City, Manchester City, Derby County, Newport County, Grimsby Town, Mansfield Town*.

Незалежно від виду спорту в усіх розглянутих культурах другий компонент фразової назви може також бути вираженим:

- найменуванням професійної належності засновників команди, наприклад, назви англійських футбольних клубів *Charlton Athletic, Oldham Athletic*, американських баскетбольних клубів *Utah Jazz*, канадської хокейної команди *Edmonton Oilers*;
- словом, що вказує на етнічну належність засновників команди, наприклад, назви британських регбійних команд *London Welsh, London Scottish*, канадських хокейних команд *Montreal Canadiens, Quebec Nordics*, американської баскетбольної команди *Boston Celtics*, американської бейсбольної команди *Cleveland Indians*;
- зоонімом, який метафорично характеризує якості гравців клубу, наприклад, британська регбійна команда *Leicester Tigers*, американські баскетбольні команди *Milwaukee Bucks, Chicago Bulls, Chicago Bears, Memphis Grizzlies, Atlanta Hawks, Minnesota Timberwolves, Indiana Pacers, Arizona Coyotes, Boston Bruins*, американські хокейні клуби *Pittsburgh Penguins, San Jose Sharks*, американські бейсбольні команди *Arizona Diamondbacks, Detroit Wolverines*;
- метафоричним найменуванням гравців команди, наприклад, назви англійських футбольних команд *Southern Nomads, Cornish Pirates*, американської баскетбольної команди *Dallas Mavericks*;
- метонімічним найменуванням гравців, наприклад, назви американських бейсбольних команд *Boston Red Sox, Boston Red Stockings, Chicago White Sox, Cincinnati Reds*;
- найменуванням природних явищ, наприклад, назви американських баскетбольних команд *Miami Heat, Phoenix Suns, Oklahoma City Thunder*,

Carolina Hurricanes, канадських хокейних клубів *Colorado Avalanche*, *Minnesota Wild*;

- найменуванням предметів, що позначають реалії певної місцевості, наприклад, назви американських баскетбольних команд *Denver Nuggets*, *Houston Rockets*, американської бейсбольної команди *Los Angeles Dodgers*.

Особливість назв спортивних команд Великобританії полягає у їх незмінності з часів заснування команд. Оскільки британці схильні до консерватизму, збереження звичаїв і традицій, відтак і назви спортивних команд, які є об'єктом гордості англійців, рідко змінюють свою первинну назву.

Спортивні клуби США та Канади мають багато спільного у мотивації творення їхніх назв. Ці країни мають спільний кордон, тож не дивно, що клуби з Канади і США беруть участь в одних чемпіонатах, турнірах, серіях ігор. Оскільки спорт у Північній Америці займає важливе місце у житті суспільства, а окремі спортивні події збирають величезні стадіони та мільйони глядачів перед екранами телевізорів, тому публіка впливає навіть на вибір назви команди через участь у конкурсах і опитуваннях.

Саме економічний фактор відіграє важливу роль у цьому виборі. Головними вимогами до найменування спортивної команди є такими: по-перше, назва має подобатися вболівальникам, тому часто керівництво клубів дає змогу фанатам самостійно запропонувати, а потім і обирати назву для свого клубу; по-друге, назва має бути такою, щоб її можна було легко перенести на логотип або ж візуалізувати у вигляді талісмана команди; по-третє, назва має бути пов'язана з місцевістю, з якої походить клуб, має характеризувати гравців, вселяти страх суперникам.

Перспективи наших подальших досліджень полягають у виявленні структурно-семантичних, лінгвокультурологічних особливостей назв спортивних команд Австралії та Нової Зеландії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Від «Оленів» до «Ракет»: історія назв команд НБА. URL : <https://direkt.ink/blog/ot-oleney-do-raket-istoriya-nazvaniy-komand-nba/> (дата звернення: 21.11.2022).
2. Воюшин Ф. «Шкарпетки, Птахи, Бровари, Пірати: як бейсбольним клубам у США вигадували назви». URL : https://www.sports.ru/tribuna/blogs/thedorus/2791236.html?utm_source=headtopics&utm_medium=news&utm_campaign=2020-06-16 (дата звернення: 21.11.2022).
3. Глухова С. В. Арсенал (футбольний клуб). URL: [https://vue.gov.ua/%D0%90%D1%80%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%B0%D0%BB_\(%D1%84%D1%83%D1%82%D0%B1%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BA%D0%BB%D1%83%D0%B1\)](https://vue.gov.ua/%D0%90%D1%80%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%B0%D0%BB_(%D1%84%D1%83%D1%82%D0%B1%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BA%D0%BB%D1%83%D0%B1)) (дата звернення 23.11.2022).
4. Голубовська І. О. Етнічні особливості мовних картин світу: моногр. Київ : Логос, 2004. 283 с.
5. Дорда С. В. Лінгвокультурологія як самостійний напрям лінгвістичних досліджень. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету ім. Л. Українки. Філологічні науки. Мовознавство*. Луцьк, 2017. № 3 (352). С. 413–415.
6. Євдокимов М. С., Шмелев Г. В. Короткий довідник американо-британських відповідностей. Москва, 2000. 96 с.
7. Історія виникнення та розвитку футболу URL: <https://ashevchenko.kiev.ua/ua/istoria-futbola.html> (дата звернення 23.11.2022).
8. Литвінець А. І. Спортивна діяльність християнських організацій : автореф. дис. канд. наук : 24.00.01. Львів, 2018. 23 с.
9. Маслова В. А. Лингвокультурология : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений. Москва : Издательский центр «Академия», 2001. 208 с.

10. Мазарук М. Лінгвокультурний аспект у сучасній лінгвістиці. *Наукові розвідки студентів факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди* : зб. тез наук. доп. Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків : ХНПУ, 2020. Вип. 1. С. 48–49.
11. Мех Н. О. Лінгвокультурологема logos: когнітивний, прагматичний, функціональний та стилістичний аспекти: автореф. дис. докт. філол. наук : 10.02. 01. Київ, 2009. 36 с.
12. Мякотникова С. Ю. К проблеме фонетических различий американского и британского произношений. *Филологические науки. Вопросы теории и практики*. Тамбов : Грамота, 2017. № 5(71). Ч. 1. С. 123–126.
13. Поліщук Г. В. Нормативність у системі дифтонгів британського та американського варіантів англійської мови: на матеріалі лексикографічних джерел. Київ, 2002. 19 с.
14. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підруч. Полтава : Довкілля-К, 2008. 712 с.
15. Селіванова О. О. Світ свідомості в мові: моногр. Черкаси : Ю. Чабаненко, 2012. 488 с.
16. Суперанська О. В. Власні назви в офіційному та неофіційному вжитку. Антропоніміка. Москва : Наука, 1970. С. 180–188.
17. Суперанська О. В. Загальна теорія власних імен. Москва : Наука, 1973. 368 с.
18. Хоменко О. Роль англійської мови в умовах глобалізації. Гуманізація навчально-виховного процесу : зб. наук. пр. Слов'янськ : ДДПУ, 2013. Вип. 61. С. 203–217.
19. Хуторная Виктория. Спорт в Великобритании МБОУ СОШ №1 ЗАТО Озерный, 2022. URL: <https://obuchonok.ru/node/8456> (дата звернення: 20.11.2022).
20. Aston Villa – history of the club. URL: <https://www.footballhistory.org/club/aston-villa.html> (accessed: 22.11.2022).

21. Canadian elite basketball league. URL: <https://www.cebl.ca/> (accessed 22.11.2022).
22. Cristina Ledra and Pat Pickens. NHL.com Staff Writers., 2016. URL: <https://www.nhl.com/news/nhl-team-nickname-origins-explained/c-283976168> (accessed 24.11.2022)
23. Dominic Fifield. What is Arsenal? Why are teams called United? What is a Hotspur? A history of English football names. 2022. URL: <https://theathletic.com/3441904/2022/07/30/arsenal-united-hotspur-rovers/> (accessed 24.11.2022).
24. Football Club Name Suffixes: Origins and History, Albion to Wednesday. URL: <https://www.football-stadiums.co.uk/articles/football-club-name-suffixes/> (accessed 25.11.2022).
25. Galloway N. Incorporating Global Englishes into the ELT classroom. *ELT Journal* 2018. Volume 72. Issue 1. P. 3-14. URL: <https://academic.oup.com/eltj/article/72/1/3/3064440>.
26. Gomez P. British and American English Pronunciation Differences. URL: <http://www.webpgomez.com/english/404-british-and-american-english-pronunciation-differences>
27. The beautiful history of Club Crests, Club Colours & Nicknames. Aston Villa. URL: <https://thebeautifulhistory.wordpress.com/clubs/aston-villa/> (accessed 26.11.2022).
28. James Pennington. Origins of Nicknames for 20 Premier League Clubs, 2010. URL: <https://worldsoccertalk.com/news/origins-of-nicknames-for-20-premier-league-clubs-20101115-CMS-26520.html> (accessed 26.11.2022)
29. Mair Ch. Twentieth-century English: History, variation and standardization (Studies in English Language). Cambridge, 2006. 422 p.
30. Play Cricket in England. URL : <https://www.cricketerexchange.com/lay-cricket-in-england?page=1> (accessed 23.11.2022).

31. Read A. W. Words Crisscrossing the Sea: How Words Have Been Borrowed between England and America. American Speech. Summer. 2005. Vol. 80. № 2. P. 115–134.

32. Victor Martins. Why is Aston Villa called Aston Villa. FootballPredictions.NET URL: <https://footballpredictions.net/blog/why-is-aston-villa-called-aston-villa> (accessed 22.11.2022).

ДОДАТОК А**НАЗВИ СПОРТИВНИХ КЛУБІВ РІЗНИХ ВИДІВ СПОРТУ****ВЕЛИКА БРИТАНІЯ**

Футбол – Brighton & Hove Albion; Burton Albion; West Bromwich Albion, Crewe Alexandra, Plymouth Argyle, Charlton Athletic, Oldham Athletic, Wigan Athletic, Birmingham City, Bradford City, Bristol City, Cardiff City, Chester City, Coventry City, Exeter City, Hull City, Leicester City, Lincoln City, Manchester City, Norwich City, Stoke City, Swansea City, York City, Derby County, Newport County, Notts County, Stockport County, Nottingham Forest, Kidderminster Harriers, Leyton Orient, Preston North End, Queen's Park Rangers, Blackburn Rovers, Bristol Rovers, Doncaster Rovers, Tranmere Rovers, Cheltenham Town, Grimsby Town, Halifax Town, Huddersfield Town, Ipswich Town, Luton Town, Macclesfield Town, Mansfield Town, Northampton Town, Shrewsbury Town, Swindon Town, Yeovil Town, Bolton Wanderers, Wolverhampton Wanderers, Wycombe Wanderers, Sheffield Wednesday.

Крикет – Derbyshire, Durham, Essex, Glamorgan, Gloucestershire, Hampshire, Kent, Lancashire, Leicestershire, Middlesex, Northamptonshire, Nottinghamshire, Somerset, Surrey, Sussex, Warwickshire, Worcestershire, Yorkshire Letchworth Garden City Cricket Club, Nettleham Cricket Club, Burnham-on-Sea Cricket Club, Broad Oak Cricket Club, Morton Colliery Cricket Club.

Регбі – Barbarians, Yorkshire Carnegie Rugby Union Football Club, Cornish pirates, Leicester tigers, London Irish Rugby Football Club, Northampton Saints Rugby Football Club, Wasps RFC, Bristol Rugby Football Club, Bath Rugby Football Club, Roterem Rugby Union Football Club, Plymouth Albion Rugby Football Club, Nottingham Rugby Football Club.

США

Баскетбол – Philadelphia 76ers, Milwaukee Bucks, Chicago Bulls, Cleveland Cavaliers, Boston Celtics, Los Angeles Clippers, Memphis Grizzlies, Atlanta Hawks, Miami Heat, Utah Jazz, Sacramento Kings, New York Knicks, Los Angeles Lakers, Orlando Magic, Dallas Mavericks, Denver Nuggets, Indiana Pacers, Detroit Pistons, Houston Rockets, Phoenix Suns, San Antonio Spurs, Minnesota Timberwolves, Oklahoma City Thunder, Portland Trail Blazers.

Хоккей – Anaheim Ducks, Arizona Coyotes, Boston Bruins, Buffalo Sabres, Carolina Hurricanes, Chicago Blackhawks, Colorado Avalanche, Columbus Blue Jackets, Dallas Stars, Detroit Red Wings, Florida Panthers, Los Angeles Kings, Minnesota Wild, Nashville Predators, New Jersey Devils, New York Islanders, New York Rangers, Philadelphia Flyers, Pittsburgh Penguins, San Jose Sharks, St. Louis Blues, Tampa Bay Lightning, Washington Capitals, Seattle Kraken.

Бейсбол – Arizona Diamondbacks, Baltimore Orioles, Detroit Tigers, Miami Marlins, Tampa Bay Rays, Toronto Blue Jays, Boston Red Sox, Chicago White Sox, Cincinnati Reds, St. Louis Cardinals, Atlanta Braves, Cleveland Indians, Chicago Cubs, New York Yankees, Pittsburgh Pirates, Houston Astros, Kansas City Royals, Los Angeles Dodgers, Milwaukee Brewers, San Diego Padres, Seattle Mariners, Texas Rangers, Los Angeles Angels, Minnesota Twins, New York Mets, Colorado Rockies, Oakland Athletics, San Francisco Giants.

КАНАДА

Хоккей – Montreal Canadiens, Ottawa Senators, Toronto Maple Leafs, Winnipeg Jets, Vancouver Canucks, Calgary Flames, Edmonton Oilers, Barrie Colts, Victoria Royals, Halifax Mooseheads, Calgary Hitmen, Quebec Remparts.

Баскетбол – Toronto Raptors, Vancouver Bandits, Calgary Surge, Edmonton Stingers, Saskatchewan Rattlers, Hamilton Honey Badgers, River Lions, Ottawa BlackJacks, Scarborough Shooting Stars, Montreal Alliance, Newfoundland Growlers.

SUMMARY

The presented paper is dedicated to the defining of linguoculturological features and ways of forming the names of teams and sport clubs of Great Britain, the United States of America and Canada.

The object of the work can be defined as the study of proper names that are used for defining sport clubs and teams in mentioned countries

The main aim of the paper consists in disclosing the features of sociocultural differences between British, American and Canadian versions of English using the names of the sport clubs.

It determined the accomplishment of such objectives as:

- description the linguoculturology as a field of study;
- outlining different approaches to classification of proper names;
- defining structural features of nominative units for designation sport clubs and teams from Great Britain, the USA and Canada;
- searching of sociocultural differences between sport vocabularies in British, American and Canadian variants of English;
- highlight linguacultural parameters of the teams' names.

During the research the author found out common features in the process of naming the teams, such as: having the name of the city or district as the first part and the 'nickname' in the second. Process of getting the nicknames is mostly connected with voting or 'naming contests', represents some features of the land, nature or history events. Future studies of the topic can be connected with predictions of sport clubs names considering modern trends, neologisms or artificial intellect.

Key-words: *linguoculturology, proper name, sports team name, etymology, national-cultural variant.*

Декларація
академічної доброчесності
здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ

Я, Макаренко Катерина Олександрівна студентка 2 курсу, заочної форми здобуття освіти, факультету іноземної філології, спеціальності філологія Освітньої програми мова і література (англійська), адреса електронної пошти kaqa.makarenko@gmail.com,

- підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему: «Лінгвокультурологічні особливості назв спортивних команд у Великій Британії, США та Канаді» відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомена;

- заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;

- згодна на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою інтернетсистеми, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи.

К. О. Макаренко

Дата

Підпис